Алатау

Қоғамдық-саяси газет / Общественно-политическая газета

Газет 2000 жылдан шыға бастады

№ 28 (1031)

16.07.2021

alatau_offset@mail.ru
alatau.aqparat
alatau_gazeti

ҚҰРБАН АЙТ

ИГІЛІК ПЕН МЕЙІРІМДІЛІК МЕРЕКЕСІ

ҚАДІРЛІ ЖЕТІСУЛЫҚТАР КҮЛЛІ МҰСЫЛМАН ҚАУЫМЫ, АСЫҒА КҮТКЕН ҚАСИЕТТІ, ҰЛЫҚ МЕРЕКЕ – ҚҰРБАН АЙТ МЕЙРАМЫМЕН ҚҰТТЫҚТАЙМЫН! ОТБАСЫЛАРЫҢЫЗҒА АМАНДЫҚ, МЫҚТЫ ДЕНСАУЛЫҚ, ЖҰМЫСТАРЫҢЫЗҒА БЕРЕКЕ, ТІЛЕЙМІН. БӘРІМІЗДІ АЙТҚА АМАН-ЕСЕН ЖЕТКІЗГЕН АЛЛА ТАҒАЛАҒА САНСЫЗ ШҮКІР МЕН МАҚТАУЛАР БОЛСЫН!

Ислам діні сан ғасырдан бері еліміздің рухани тірегі болып келеді. Халқымыз асыл дініміздегі Жаратушы Иеміз белгілеп берген екі мейрамның ұлығы, айтулы мереке – Құрбан айтқа айрықша дайындалып, көпшілікпен ерекше атап өтеді. Берекеге бастаған бұл мереке бірлік пен игілікке, мейірім мен кешірімге үндейді.

Айт – ағайын арасын жақындастыра түсетін, адамзат баласын имандылыққа ұйытып, қанағат пен тәубеге шақыратын ұлық мейрам. Бұл күндері барша мұсылман құрбан шалумен ғана емес, Ұлы Аллаға ұнамды әрбір ізгі амалы арқылы Раббысының разылығына, рақымына жақындай түседі. Өйткені, араб тіліндегі «құрбан» сөзі «жақын болу», «жақындау» деген ұғымдарды білдіреді.

Қасиетті Құранда: «Ұмытпандар, олардың еті де, қаны да ешқашан Аллаға жетпейді. Оған жететін нәрсе – жүректеріңізге ұялаған тақуалықтарың (шынайы ниеттерің)» («Хаж» сүресі, 37-аят), – деп баяндалған.

Айт күндері мұсылмандар Жаратушыға жалбарына дұға жасап, құрбандық шалады. Құрбандық еті ағайын-туыс, көрші-қолаң, тұрмысы төмен отбасыларына, жетім мен жесірлерге, мүгедектер мен науқас жандарға таратылады.

Құрбан айт күні ерте тұрып, ғұсыл құйынып, айт намазына қатысу – пайғамбарымыз Мұхаммедтің (Оған Алланың салауаты мен сәлемі болсын) сүннеті.

Қадірлі ағайын!

Барша жамағатты, еліміздің жанашыр азаматтарын қазіргі пандемиялық қиын қыстау кезеңде мүбәрак мейрамның құрметі үшін мүгедектерге, жетімдер мен жесірлерге, қараусыз қалған қарттарға қайырымдылық жасауға шақырамын.

Алла Тағала дұға-тілектеріміз бен сауапты істерімізді және шалған құрбандықтарымызды қабыл еткей! Әмин!

Ардақ НҮСІПХАНҰЛЫ,
ҚМДБ Талдықорған өңірінің бас имамы.

БАСПАСӨЗ - 2021

«АЛАТАУ» қоғамдық-саяси газетіне II жарты жылдыққа жазылу жалғасуда

ЖАЗЫЛУ БАҒАСЫ:

редакция арқылы
6 айға – 1820 теңге.
облыстық маңызы бар қалалар үшін "Қазпошта" арқылы
6 айға – 2235,25 теңге.
ауыл тұрғындары үшін
6 айға – 2350,40 теңге.

Полугодовая подписка на общественно-политическую газету «АЛАТАУ»

ЦЕНА ПОДПИСКИ:

с редакции
6 месяцев – 1820 тенге.
для города областного значения через "Казпочту"
6 месяцев – 2235,25 тенге.
для сельского населения
6 месяцев – 2350,40 тенге.

Индексі: 15534

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ІС САПАР

ХАЛЫҚ ҚАЛАУЛЫЛАРЫ ел ішінде

ҚР Парламенті Мәжілісі депутаттарының өңіріміздегі іс-сапары аясында Ж.Әшімжан және Ж.Телпекбаева облыстық мәслихат хатшысы Ж.Жөргенбаевпен бірге Кербұлақ ауданында болды.

Мәжілісмендер бірінші кезекте «Nur Otan» партиясының «Өзгерістер жолы: әр азаматқа лайықты өмір» атты Сайлауалды бағдарламасын аудан көлемінде орындау жөніндегі Жол картасы аясында іске асырылып жатқан жұмыстармен танысты. Оның ішінде Сарыөзек ауылының газ тарату желілерінің құрылысы жұмыстарымен және аудан орталығынан салынып жатқан және алдағы уақытта ашылуы тиіс Ш. Уәлиханов атындағы саябақтың құрылыс барысымен танысты.

Сондай-ақ, халық қалаулылары «Nur Otan» партиясының Сайлауалды бағдарламасын орындау мақсатында әзірленген «Жол картасының» ауданда іске асырылу барысымен танысу жұмыстарын жүргізді. Атап айтсақ, аудандық мәслихаттағы депутаттық фракция мүшелерімен кездесу өткізіп, жиын барысында Жол картасында жоспарланған негізгі іс-шаралардың орындалу барысы талқыланып, қажетті ұсыныстары айтылды.

* * *

ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаттары Жанарбек Әшімжан мен Жанна Телпекбаева және облыстық мәслихат хатшысы Жанболат Жөргенбаев Панфилов ауданында да болып, аудандағы маңызы бар бірқатар нысанның жұмысымен танысып, қоғамдық қабылдау өткізді. Одан кейін «Көктал-агро» ЖШС сүт-тауарлы фермасының жұмысымен танысты.

Бұдан кейін Көктал ауылының мәдениет үйінде Дәнеш Рақышев атындағы Халық театрының ұжымымен кездесті. Театр ұжымының өтініш, ұсыныстарын тыңдаған депутаттар театр қызметкерлерінің жалақысы қаралып жатқанын жеткізді. Сондай-ақ, кездесу барысында Дәнеш Рақышевтың есімі театрға берілу деген ұсыныс қолдау тауып, алдағы уақытта осы бастаманы қарастыратындарын айтты.

Халық қалаулылары аудандық полиция бөлімінің қызметкерлерімен де жүздесті. Кездесу барысында жұмыс барысындағы кейбір кедергі келтіретін заңнамалық баптарға қатысты ұсыныстарын білдірген полиция қызметкерлері аудандағы қылмыстық ахуал мен атқарылып жатқан жұмыстарға тоқталды.

Панфилов ауданына арнайы ат басын бұрған депутаттар сапар барысында «Құрғақ порт», «Феникс фид миллс» сынды еркін зона аймағындағы ірі жобалардың жұмысымен де танысты.

Облыстық мәслихаттың баспасөз қызметі.

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Талғар ауданындағы «Байсерке агро» агрохолдингі базасында өткен «Ауыл шаруашылығында ғылым мен жаңа технологиялар жетістіктерін енгізудің инновациялық тәсілдері туралы» конференциясы өтті. Бұл туралы Алматы облыстық мәслихатының баспасөз қызметі хабарлады.

ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ

Конференцияға Сенат Төрағасы М.Әшімбаев пен Сенатқа қарасты комитет мүшелері – депутаттар, облыс әкімі А.Баталов, ауыл шаруашылық саласы бойынша тиісті мининстрлікпен комитет басшылары, облыстық мәслихат хатшысы Жанболат Жөргенбаев, профессор-академиктер, ғылыми білім орындарының өкілдері, «Байсерке агро» агроходлинг басшылығы қатысты.

Шараға арнайы келген Сенат Төрағасы агроөнеркәсіп кешенінің ғылыми және техникалық жетістіктер көрмесімен, селекциялық жолмен асыл тұқымды мал алу жұмыстарымен және сүт, жылқы өнімдерін алудың роботтандырылған тәсілімен танысты. Сонымен қатар Мәулен Сағатханұлы Мемлекет басшысы ауыл шаруашылығын дамытуға ерекше көңіл бөліп отырғанын айтып, агроөнеркәсіп кешенін қолдау Сенат жұмысының да негізгі басымдықтарының бірі екенін тілге тиек етті. Мұнымен қоса ол елді алаңдатып отырған қуаңшылық мәселесіне және соған байланысты кейбір өңірлердегі мал шығынына назар аударып, бұл түйткілді шешу үшін Ауыл шаруашылығы министрлігі тиісті шаралар қабылдауы керектігін жеткізді.

АКЦИЯ АЯСЫНДА

КӨМЕК КӨРСЕТІЛДІ

Өңіріміздегі мәслихат депутаттарының нұротандықтармен бірлескен қайырымдылық акциясы жалғасуда. «30 игі іс» акциясы және «Бақытты отбасы» жобалары аясында жақында облыстық мәслихат депутаты Ләззат Есболова мен «Авангард» бастауыш партия ұйымының төрағасы Ғазиз Аманжолұлы бірлесіп қаламыздағы көпбалалы аналардың үйінде болды.

Халық қалаулыларымен партиялықтар отбасына қажетті азық түлік, гигиеналық қажет құралдар әкеліп, хал-жағдайларын білді. Көмек алған аналар өз тарапынан шынайы алғыстарын білдірді. Сонымен қатар өздерін мазалап жүрген мәселелерді де ортаға салды.

Өз кезегінде «Авангард» бастауыш партия ұйымының төрағасы Ғазиз Аманжолұлы алдағы уақытта бұндай көмектер жалғасын табатынын айтты.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

КУРС

30 АДАМ ТЕГІН ОҚЫП ШЫҚТЫ

Алматы облысының кәсіпкерлер палатасы баспасөз қызметінің хабарлауынша, Алматы облысының Көксу ауданындағы «Булкарова» оқу орталығынан 30 адам сән саласының маманы атанды. Олар «Шаштараз», «Тырнақ шебері», «Бет арлеуші», «Косметолог» мамандықтары бойынша тегін үш айлық оқу курстарынан өтті.

Оқу орталығының жетекшісі Айсұлу Булкарованың айтуынша, 30 маусымда кезекті оқыту аяқталып, білім алушылар емтихан тапсырды.

«30 білім алушылардың бесеуі қызыл, 25-і көк түсті мемлекеттік куәліктермен марапатталды. Олардың 85%-ын оқу орталығы жұмыспен қамтиды. 50% білім алушылар «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасына қатысып, грантқа ие болып, өз кәсіптерін ашпақшы. Мемлекеттік бағдарлама бойынша қысқамерзімді оқуға жұмыссыз азаматтар қатыса алады. Олар Жұмыспен қамту орталығына жүгініп, қажетті мамандық бойынша білім алып, шәкіртақы ала алады», – деп атап өтті ол.

Аттестациялауға Көксу аудандық Іскер әйелдер кеңесінің төрайымы Салтанат Утешбаева «Алтын Адам» Жетісу шеберлер орталығы» қоғамдық бірлестігінің төрайымы Динара Бакирова және Көксу ауданы Халықты жұмыспен қамту орталығының директоры Айдын Жүнісов комиссия мүшелері ретінде қатысты.

Айта кетсек, оқу орталығы Көксу ауданының Іскер әйелдер кеңесінің қолдауымен 2019 жылы ашылып, өткен жылы алғашқы оқу курсын бастады. Келесі жылы оқу орталығы кеңейтіліп, нарық талаптарына байланысты сұранысқа ие «Даяшы», «Үй тазалаушы», «Бала күтуші», «Аспазшы» мамандықтарына оқу курстарын жүргізуді жоспарлап отыр.

Ш. ХАМИТОВ.

ҚЫЛМЫС

ВАКЦИНАЦИЯ ПАСПОРТЫН САТҚАН ДӘРІГЕРЛЕР ҰСТАЛДЫ

Денсаулық сақтауды дамыту мемлекеттің әлеуметтік саясатының негізгі тетіктерінің бірі болып саналады. Біздің азаматтарымыздың әл-ауқатының тірегі ретінде медициналық қызметтердің қолжетімділігі мен сапасына елеулі бюджет қаражаты бөлінеді.

Қазіргі таңда пандемия жағдайына байланысты денсаулық сақтау саласы сыбайлас жемқорлыққа бейім салалардың бірі ретінде танылды. Пандемия бүкіл денсаулық сақтау жүйесінің беріктігін тексергендей болды. Мұндай өзгерістерге дайын болмаған денсаулық сақтау саласының жоспарларына да айтарлықтай түзетулер енгізді.

Пандемияға байланысты экономикалық қиындықтарға қарамастан, мемлекет карантиндік іс-шараларға тартылған Денсаулық сақтау қызметкерлерін қаржылай қолдауға 179 млрд. теңгеден астам қаражат бөлді. Қаражатты бөлуді Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет жіті назарда ұстады. Агенттік Мемлекет басшысының тапсырмасын орындау мақсатында медицина қызметкерлеріне үстемеақыны мақсатты жұмсау мәселелері ерекше бақылауда және тұрақты негізде тиісті жұмыстар жүргізеді.

Бүгінгі таңда республика көлемінде, облыс аумағында тәуекел тобына жатпайтын адамдарға есептеу, қызметкерлерді неғұрлым жоғары тәуекел тобына жатқызу, жұмыс істеген сағаттарды тіркеу және басшыларды қол астындағылардан қамқорлығы үшін ақы алу фактілері анықталды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет агенттігінің жедел-іздестіру іс-шаралары нәтижесінде төрт өңірде медициналық ұйымдардың лауазымды тұлғалары тарапынан медициналық жәрдемақыларды төлеу кезінде заңсыз іс-әрекеттер фактілері анықталған болатын. Мұндай заңсыздық Ақмола және Жамбыл облыстары, сондай-ақ Алматы, Шымкент қалаларында орын алды. Ал өткен жылы дәл осындай заңсыз іс-әрекеттер фактілері 7 өңірде анықталған еді, онда залал сомасы 60 млн.теңгеден асты. Бұдан басқа Қазақстанның үш өңірінде, Нұр-Сұлтан қаласы, Ақмола және Алматы облыстарында КВИ вакцинациялау паспортын сатқан дәрігерлер ұсталды. Олар іс жүзінде вакцинацияланбаған адамдарға құжат рәсімдеп, вакцинаны жойып отырған. Ең өкініштісі, халықтың денсаулығы байыту нысанына айналып отыр, ал бюджеттен бөлінетін ақша желге кетуде.

Бұл жай ғана сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық емес, халық денсаулығына қауіп төндіретін үлкен қылмыс болып табылады. Сол себепті қазір осы бағытта жұмыстар қатаң жүргізілуде. Алайда, халықтың өзі осындай заңсыз әрекеттерге жүгініп, жалған вакцина паспортын сатып алуды жалғастыра беретін болса, өзінің ғана емес, өзгелердің де өміріне қауіп төндіретінін ұмытпауы керек.

Жандос ЖҰМАБАЕВ,
Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Алматы облысы бойынша департамент басшысының бірінші орынбасары.

Алатау
Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ОФИЦИАЛЬНО

ГЛАВА ГОСУДАРСТВА ПРОВЕЛ РАСШИРЕННОЕ ЗАСЕДАНИЕ

В РЕЖИМЕ ВИДЕОКОНФЕРЕНЦСВЯЗИ В МЕРОПРИЯТИИ ПРИНЯЛИ УЧАСТИЕ ПРЕМЬЕР-МИНИСТР АСКАР МАМИН, РУКОВОДИТЕЛЬ АДМИНИСТРАЦИИ ПРЕЗИДЕНТА ЕРЛАНКОШАНОВ, ЧЛЕНЫ ПРАВИТЕЛЬСТВА, АКИМЫ ОБЛАСТЕЙ, ГОРОДОВ НУР-СУЛТАНА, АЛМАТЫ, ШЫМКЕНТА, РУКОВОДИТЕЛИ ЦЕНТРАЛЬНЫХ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ И НАЦИОНАЛЬНЫХ КОМПАНИЙ,СООБЩАЕТ AKORDA.KZ

В своем выступлении Касым-Жомарт Токаев отметил, что в ходе мероприятия будут подведены итоги первого полугодия и определены задачи на предстоящий период.

- Несмотря на пандемию и ограничительные меры, в первом полугодии экономика страны выросла на 2,2 %. Это хороший показатель. В прошлом году из-за пандемии ВВП снизился на 2,6 %. Мы должны восстановить его как можно скорее. Оживление мировой экономики вкупе с принятыми антикризисными мерами и снижением карантинных ограничений способствовало восстановлению деловой активности. Наша задача – нарастить темпы роста экономики во втором полугодии, - заявил Президент.

По мнению Главы государства, нескончаемые волны новых штаммов свидетельствуют, что коронавирус прочно вошел в нашу жизнь. Необходимо адаптироваться и учиться жить в подобных условиях. Актуальная задача – минимизация появления крупных очагов инфицирования и недопущение перегрузки системы здравоохранения.

– Главный акцент необходимо делать на снижении тяжелых случаев и смертности, а также на лечении сложных пациентов. Принципиально иные подходы в борьбе с коронавирусом касаются не только медицинских аспектов, но и ограничительных мер в отношении бизнеса. Предстоит переформатировать работу мониторинговых групп и активнее использовать цифровые решения, такие как система Ashyq. Сроки проведения вакцинации сотрудников малого и среднего бизнеса должны быть реалистичными, без признаков кампанейщины, – отметил Касым-Жомарт Токаев.

Президент назвал случаи подделки документов о вакцинации очень опасными для общества и призвал правоохранительные органы уделить этому вопросу особое внимание. По его словам, граждане должны прежде всего думать о своем здоровье и здоровье близких, принимать осознанные решения.

– Не нужно верить слухам и рассказам антиваксеров. Мы должны продолжить кампанию по вакцинации. А в отдельных сферах вакцинация должна стать обязательной. Для этого есть и конституционная, и законодательная база. Собственно, это долг каждого человека перед своими соотечественниками, – сказал Глава государства.

Касым-Жомарт Токаев потребовал расширить набор доступных вакцин для граждан, в том числе международно признанных.

- В прошлом году я давал соответствующее поручение. Тем не менее поставка вакцин Pfizer, выделенных компанией для Казахстана, была сорвана. Могу сказать, что в соответствии с договоренностями Pfizer планировал поставить в Казахстан в мае текущего года 2 миллиона доз. Правительство связывает срыв поставки препарата с рядом требований, которые были выдвинуты Pfizer. Однако данные условия являются стандартными для всех стран, которые закупают вакцину. Недавно поступило новое предложение, где содержится весь алгоритм действий. Говорят, что нужно чтобы Глава государства подписал соответствующий указ. Если в этом есть необходимость, я готов это сделать. Поручаю Правительству, Администрации Президента разобраться в сложившейся ситуации и принять меры в отношении должностных лиц, которые допускают срыв поставки этого необходимого препарата на наш рынок. В конце концов, мы должны дать возможность нашим гражданам привиться тем, чем они хотят. Проблему доступности вакцины Pfizer надо решить в кратчайшее время, – отметил Президент.

Глава государства указал на то, что пандемия негативно сказалась на качестве образования. Поэтому требуется устранить недостатки, допущенные в прошлом учебном году, и не отстать в новом учебном году.

– Единственный выход – переход к прежнему формату обучения. Поручаю Правительству обеспечить возвращение учащихся и студентов к традиционному формату обучения в новом учебном году. Понятно, что в условиях появления новых штаммов коронавируса выполнить эту задачу нелегко. Поэтому необходимо разработать комплексный подход, который максимально обеспечит защиту учащихся и учителей, – отметил Касым-Жомарт Токаев.

Президент полагает, что на фоне принятых антикризисных мер, таких как беспрецедентные фискальные вливания и мягкая денежно-кредитная политика, ускорились темпы инфляции. По данным Продовольственной и сельскохозяйственной организации ООН, мировые цены на продукты питания поднялись на 40 % – это самый высокий показатель за десятилетие. В таких условиях инфляция в стране за первые полгода составила 7,9 %. Острейшей проблемой стало подорожание продуктов питания. Пандемия обнажила уязвимость страны с точки зрения продовольственной безопасности.

- Критика неспособности отечественной сельхозотраслиобеспечить внутренний рынок базовыми продуктами абсолютно справедлива. Помимо производственных издержек, ключевыми факторами ценообразования являются сезонность и непрозрачные посреднические схемы. Сезонность поставок, как следует из самого термина, абсолютно ожидаема, предсказуема, а значит и управляема. Решение данного вопроса лежит в создании современной и доступной инфраструктуры хранения продукции до следующего сезона. Поручения по строительству и модернизации овощехранилищ давались не раз. Но ситуация в лучшую сторону не меняется. Следует системно решить эту проблему. Поручаю Правительству совместно с акимами разработать План строительства и модернизации овощехранилищ. Направьте часть денег из наших многочисленных программ поддержки именно на эти цели, – сказал Глава государства.

СОБ.КОРР.

НОВОСТИ

ПРЕДЛАГАЮТ СОЗДАТЬ ВОИНСКУЮ СЛУЖБУ В РЕЗЕРВЕ

Министерство обороны опубликовало проект закона "О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам службы в резерве" на портале "Открытые НПА".

Резервисты будут проходить службу через сборы и подготовку по военно-учётным специальностям. Они будут иметь статус военнослужащих.

Целью принятия законопроекта является регламентация гарантированного доукомплектования Вооружённых сил военнообученными резервистами как в период мобилизации, так и в период чрезвычайного положения природного или техногенного характера.

"Современные вооружённые конфликты показывают, что угрозы военного характера возможно решать только при наличии модернизированной армии, имеющей эффективные мобилизационные ресурсы. При этом в Казахстане на военное время остаётся лишь один способ обеспечения Вооружённых сил людскими ресурсами – это проведение массовой мобилизации населения, что является наследием советской школы проведения мобилизации", – обосновали концепцию в министерстве.

В ведомстве отметили, что события в Украине и Нагорном Карабахе выявили проблемные вопросы, связанные с мобилизацией Вооружённых сил, подготовкой и наличием военно-обученного резерва, а также своевременным прибытием военнослужащих из запаса для восполнения потерь или ротации личного состава.

"Возникает необходимость пересмотра современных принципов обеспечения воинских частей Вооружённых сил людскими ресурсами путём организации прохождения гражданами службы в резерве", – подчеркнули в Министерстве обороны.

При возникновении ЧС техногенного или природного характера в первую очередь будут применены военнослужащие в резерве. Это, объяснили в министерстве, позволит действующим военнослужащим продолжать боевую подготовку, не отвлекаясь на несвойственные функции.

Предполагается, что резервисты будут проходить воинскую службу через сборы и подготовку по военно-учётным специальностям в мирное время в порядке, определённом министерством. Подготовка будет проходить один-два раза в год. Сборы будут длиться 30 дней, в общей сложности не более двух месяцев в год.

Резервистом также могут допустить к военной технике. Эти меры позволят сократить время для снятия техники с длительного хранения и привести воинские части в высшие степени боеготовности в максимально короткие сроки.

"Количество военнослужащих, проходящих воинскую службу в резерве, на первоначальном этапе введения такого вида службы с целью апробирования и изучения правоприменительной практики будет незначительным, возможно, до тысячи человек. В дальнейшем возможно увеличение количества резервистов до нескольких бригад резерва и комплектование ими территориальных войск", – отметили в министерстве.

На законодательном уровне планируется предусмотреть, что за гражданином, поступившим на воинскую службу в резерве, сохраняется место работы, занимаемая должность и заработная плата, неработающим полагается минимальная зарплата.

При приёме на работу военнослужащего резерва для работодателя предлагается предусмотреть налоговые и иные льготы, а также альтернативные способы стимулирования.

При разработке концепции в министерстве учли опыт зарубежных стран, таких как США, Великобритании, Германии, России и Беларуси.

СОБ.КОРР.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕ

Тіршілік көзі судың да қат болуы адамзат үшін үлкен трагедия. Биылғы қуаңшылықта сан соғып қалған шаруалардың малдарына жұт келді. Азық жоқ, мыңдап қырылды. Батыстағы аймақтарда жейтін азық таппағандар «Ойсылқара мен Қамбар ата тұқымы қағаз кемірді. Диқандардың еңбегі еш болуда. Себеп – су тапшы. *Құдайдың көктен беретін жаңбыры қажет кезінде жаумады. Есесіне, базарлардағы азық-түліктің бағасы шарықтап, шіліңгір шілдеде сусап отырған елді мекендегі тұрғындар «ауыз суға жарымадық» деп автожолдарды жауып әлек.*

Құдыққа қараған күн

Әлі күнге дейін құдықтан көнекпен су тартып, тұндырып ішіп отырған ауылдар бар. 2011 жылдан бастау алған «Ақбұлақ» және «Ұлттық қор», «Нұрлы жер», «Ауыл бесігі» арқылы жүзеге асып жатқан бағдарламалар әлі шегіне жетпеді.

Бұл сонда көшіп-қонып жүрген көшпенді елдің ұрпақтары, құдық қазып, көнек тартып, қамқарекет жасаған бабалар үрдісінен жаңылмаған дағдысы ма? Олай емес қой дейін десең, XXI ғасырда өмір сүріп жатқан ауылдардың тыныс-тіршілігін көріп, замана көшінен қалып қойған, Қазақстан озық деген «отыз елдің» құрамына қалай кіреміз деп таңданасың. Елді мекендерді ауыз сумен толықтай қамтамасыз ету бағдарламасы 2011 жылы бастау алғанда, бөріктерін аспанға атып қуанған ауыл халқы болатын. Рас, көзді жұмып, түк жасалмады десек күнәһар боламыз. Ауыз су тартылған ауылдар бар. Алайда, кейбір ауылдарға тартылған ауыз су сапасы сын көтермейтінін жасыруға болмас. Мәселен, бір ғана Қаратал ауданындағы Көпбірлік ауылына тартылған ауыз су, тұщы болып шықты. Оны фильтрден сүзіп өткізу үшін қыруар қаражат қажет, ал оны жиі-жиі ауыстырып тұру аудан бюджетіне ауыр салмақ болуда. Кезінде, дұрыстап сараптама жасамай, тәтті су көздерін іздемей, қыруар қаржы шығарып тарта салған ащы су енді ішуге жарамай, ауыл халқы баяғы құдыққа күндері қарап қалғандарын айтуда.

Құдыққа шелек тастап, су тартып жүрген тек қана Көпбірлік ауылы емес. Он жыл бұрын су құбыры тарту басталған Ақсу ауданы, Арасан ауылында халық дүрлікті. «Бюджет қаржысы дер кезінде игерілмей желге ұшты» деп ашынған ауыл тұрғындары, былтыр тағы 106 млн теңге бөлініп, ауыл ішілік құбыр жүргізу жұмыстары басталды» деп налиды. Сапалы суға он жылдан бері қол жеткізе алмай келе жатқан Арасан ауылыда құдыққа телміріп отыр. «Ақбұлақ» бағдарламасынан бөлек, кейбір елді мекендерге несиеге (кредитке) ауыз су тартылған. Алайда оның да арты у-шуға айналды. Мәселен, Панфилов ауданындағы төрт елді мекенге ауыз су жүйесін ретке келтіруге Ұлттық қордан 1,2 миллиард теңге бөлініп, соның 178 миллионна «Ақжазық» ауылына ауыз су тартылып, пайдалануға берілген. Ауыз судың несиеге тартылғанын кеш білген тұрғындар мұны төлей алмаймыз деп даурыққан болатын.

«*Судың бір куббына 170 теңгеден төлейміз. Ауыз судың өзі таза емес. Шамалары жеткендер үш шақырым жердегі «Аққұдық аулындағы скважинадан» ағып жатқан судан тасымалдап ішіп отырмыз. Орталық көшеден басқа ауылда үш үлкен және бір кішкене көше бар. Құбыр тартылғанға дейін ауыл тұрғындары өз қалталарынан қаражат шығарып, көшелерге құм төккенбіз. Орталық көшеден басқа көшелердің ені тар, құбыр тартылғанда тура көше ортасынан қазылды. Іс бітті, мердігер кетті. Ал, әлі күнге дейін көшеде асфальт жоқ*» –деген судың сапасына көңілі толмағандар судың өлшемін де үш-төрт айда бір тексеріп келетінін айтады.

Шынында жұмыссыз, зейнетақыға күндері қарап отырған жанұяларға айына 10-15000 суға төлеу оңай емес қой. Ақпарат құралдарында және интернетте жиі-жиі дүрлігіп тұратын ауданның бірі Талғар ауданының халқы жол, су, электр жарығы бойынша ұлардай шулап жатады. Осы аптада тағы да Бесағаш ауылындағы «Алматау» және «Нұрия» кешенінің тұрғындары ауыз судың жоқтығына байланысты наразылық білдіріп, автожолдарды жауып ереуілдетті.

«Айта-айта Алтайды, Жамал апам қартайды» дегендей, ауыз су тұрмақ, әжетхананың ахуалын айтып наразылықтарын білдірген-ді. Қараша қауым дүрлікпесе, өз беттерімен ел ішіне етене кіре қоймайтын шенділер су құбыры жарылғандықтан, тұрғын үй кешендеріне су жетпей жатқандарын айтып, су таситын көлік жібергендерін айтып ақталды. Көктемде саяжайларда тұратын тұрғындар шулады. «Тау самалы» саяжайының тұрғындары, ауыз судың тапшылығын әрі бағасының қымбаттылығын айтып, аудан әкіміне мұндарын шақты. Кезінде су жүйелерінің жекешеленіп кетуі, біреулерге қыруар пайда әкелсе, суға тәуелді саяжай тұрғындарын шығынға батыруда. «Өзім өлейін деп жатсам, өлген әкем түсіме кіріпті» демекші, азық-түлік бағасы шарықтап, қалт-құл етіп күнін әрең көріп отырған ауыл халқы, «Дәдең дәді үндемедім, анаң дәді деді үндемедім, қатының дәгенде, қаным басыма шауып өре түрегелдім» деп ұйғыр дәдәм айтыпты демекші, ауыз су бағасы 50 пайызға көтеріледі дегенде Талғар ауданындағы Қайнар ауылдық округіне қарасты «Еламан» ауылының халқы қарсылықтарын білдірген-ді. Себеп, «Ақбұлақ бағдарламасын күте-күте жалыққан ауыл тұрғындары ауыз суды ауылға өз күштерімен кіргізіп алған-ды. Еламан елді мекенінде 2500-ден астам халық тұрады. Ауыз су мәселесі 8 жыл бойы шешілмей келеді. Су қыста мұз болып қатса, жазда оны қолдану тіпті мүмкін емес. Себебі, судың ағысы өте нашар болғанына қарамастан тарифі жыл сайын өсетінін, әр куб үшін 104 теңгеден қаражат жинайтынын айтқан-ды.. Ұлардай шулаған жұртпен жүздесіп, аудандағы ауыз су мәселесіне қаныққан ауданның жаңа әкімі Рыскелді Сәтпаев 8 шақырымдық құбыр мен бір ұңғыма қазу үшін республикалық бюджжеттен 1 миллиард 18 миллион теңге сұраған. Ауыз судың басты себебі, ауыр құбырлардың көбі ескіргендіктен, көктемгі тасқында лайға лық толса, қыста мүлдем сусыз қалады. Себебі, таудан тартылған құбыр қатып қалатын болған.

Міне, ауыз судың, жолдың, электр желісінің мұңы мен жыры. Жеті өзеннің сағасында отырған, өзендер өрнектелген өлкеде, әлі күнге дейін құдық қазып күнелтіп отырғандар қатарында Сарқан ау-данындағы Екіаша ау-ылы бар. Осы ауыз су мәселесіне орай, талай ауыл әкімдерімен мердігер компаниялар істі болғанын сан мәрте жазғанбыз. Мемлекет қаржысын тиімді жұмсамай, жымқырғандар әлі де тыйыла қойған жоқ. Көгілдір экранның түймесін басып, жаңалықтарды көре қал-саңыз, шелектерін даңғырлатып, «күші адал, еті харам» есекке бөшкелерін байлап алып, болмаса, тәшкілерін сүйретіп бұлақ бастаулардан және өзендердің аяғындағы ағын сулардың етегіннен су тасып бара жатқандарды көресің. Одан қалса, ауылға тартылған судың ащысын айтып, құдықтан тартылған суды тұндырып ішкендер, «мына су ішу былай тұрсын кір жууға жарамайды» деп шүмектен аққан сап-сары суды көрсетіп жатады. Даурыққан ауылдардың жанайқайына орай біз, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 24 мамырдағы №570 қаулысына сәйкес 2011-2020 жылдарға арналған «Ақ бұлақ» бағдарламасына орай Алматы облысының елді мекендерін ауыз сумен қамтамасыз ету жөніндегі бағдарламаға анықтама беруді өтініп, Алматы облысының Энергетика және тұрғын үй коммуналдық шаруашылық басқармасына өтініш жасадық. Онда, 2011-2015 және 2016-2020 жылдары екі кезеңде іске асырылған мәліметтерді алдық.

2011 – 2014 жылдары облыс аумағында сумен жабдықтау жүйелерін реконструкциялау және салу бойынша 36,5 млрд. теңгеге 155 жоба іске асырылып *(РБ – 20,4 млрд. теңге, ЖБ-16,1 млрд. теңге) жұмсалған..* Жүргізілген жұмыстардың қорытындысы бойынша 52 елді мекен орталықтандырылған сумен қамтамасыз етіліп, 103 елді мекен үшін көрсетілетін қызметтердің сапасы жақсарған.

Елді мекендерді орталықтандырылған сумен қамтамасыз ету үлесі 65,9% - дан *(488 елді мекен)* 72,3% - ға *(540 елді мекенге)* дейін ұлғайған. 2015 жылдан бастап халықты ауыз сумен қамтамасыз ету жөніндегі жобалар «Өңірлерді дамытудың 2020 жылға дейінгі» бағдарламасы шеңберінде жүзеге асырылуда. Аталған бағдарлама Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 28 маусымдағы №728 қаулысымен бекітілген.Жалпы 2015-2019 жылдар аралығында облыста бағдарлама шеңберінде сумен жабдықтау және су бұру бойынша 287 жобаны іске асыруға жалпы 41,4 млрд.теңге *(РБ – 20,7 млрд. теңге, ОБ – 20,7 млрд. теңге)* бөлінген. Нәтижесінде 153 елді мекен үшін көрсетілетін қызметтердің сапасы жақсарып, 134 елді мекеннің тұрғындары орталықтандырылған сумен жабдықтауға қол жеткізген.Елді мекендерді орталықтандырылған сумен қамтамасыз ету үлесі 2019 жылы 72,3% - дан 90,8% - ға*(674 елді мекенге)* дейін ұлғайса,.2020 жылы Мемлекеттік бағдарламалар шеңберінде сумен жабдықтау жүйелерін дамыту бойынша 24,7 млрд.теңгеге 108 жоба іске асырылған. (*Нұрлы жер – 7,1 млрд. теңгеге 35 жоба, ЖҚЖК – 16,4 млрд. теңгеге 69 жоба, Ауыл - ел бесігі – 1,2 млрд. теңгеге 4 жоба).* 2021жылға 84 нысанның құрылысы аяқталған. Нәтижесінде 80 елді мекенде көрсетілетін қызметтердің сапасы жақсарыпты. Орталықтандырылған сумен халқының саны 3,0 мың адамнан асатын 4 елді мекен қамтамасыз етіліп, 844 шақырым желі салынып және қайта жаңартылған. Іс-шаралар нәтижесінде қалалар мен ауылдарда орталықтандырылған сумен жабдықтау қызметтеріне қолжетімділік 98,3% – ды құрайды. Бүгінгі күнге облыстың 678 (91,4%) елді мекені орталықтандырылған ауыз сумен қамтылған, 55 (7,4%) елді мекен орталықтандырылмаған және 9 (1,2%) ауыл тасымалды сумен қамтылуда. 2021 жылға 23 нысанды іске асыруға 7,9 млрд. теңге қаражат қарастырылған. (РБ – 4,8 млрд.теңге, ЖБ – 1,7 млрд. теңге, Ауыл – ел бесігі – 1,5 млрд. теңге). 320 км су құбыры мен кәріз желілерін салу және қайта жаңарту жоспарлануда. Елді мекендерді перспективалық дамыту мақсатында іске асыру мерзімдері мен басымдылығын көрсете отырып, орталықтандырылған сумен жабдықтаумен қамтамасыз етілмеген халықты ауыз сумен қамтамасыз ету бойынша кесте әзірленіп, бекітілді. Кестеге сәйкес 2023 жылға дейін орталықтандырылған сумен 709 елді мекен қамтамасыз етіледі деп күтілуде-дейді. Анықтама берген Алматы облысының Энергетика және тұрғын үй коммуналдық шаруашлық басқармасы. Берілген мәліметке көз сүзсек, 2023 жылға дейін орталықтандырылмаған сумен қамтуға 709 елді мекен бары айтылуда. Ал, құбыр тартылып, суы ащы деп айғайлаған ауылдар қайтпек. Орталықтандырылмаған және тасымалды сумен қамтылып отырған кішігірім ауылдар әлі де екі-үш жыл құдық пен болмаса «ағын судың арамы жоқ» деп тұндырып ішуге мәжбүр. Сондай-ақ, су құбыры мен кәріз жүйелеріндегі ақаулар, оларды қайта жаңғыртуда қыруар шаруа. Былтырдан бері ушығып тұрған эпидахуалды ойлақасақ, тұндырып су ішіп отырған ауыл халқының жаны сірі екен-ау деген ойға шомасың. «Ауру астан»деген тәмсілді ескерсек, кәріздегі тазармаған және ағынды тұмбаларды, құдықтағы сор суды ішіп отырған ауыл тұрғындарының денсаулығы алаңдатады. Өзен жағалап отырып өзегі талған, құдыққа күндері қарап қалған ауылдар, яғни 709 елді мекен 2023 жылға дейін бекітілген кестеге сай сапалы ауыз суды күтуге тура келеді.

Айтақын МҰХАМАДИ

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ТӘЖТАЖАЛ

ІНДЕТ үдеп барады

Тәжтажалдың елімізде етек жайғанына бір жылдан асты. Осы уақытқа дейін вирусты жұқтырған жандар қаншама. Тіпті ажалынан бұрын өмір емес өлім құшқан адамдар саны еселенбесе азаймады. Ет жақынан айырылған әрбір адамға ауыр соққы болды. «Денсаулық» атты ұғымның қадірлі екенін ұғындырды. Адам шығынын көбейткенімен қоса, халық ішіне дағдырыс туғызып келеді. Тәжтажалдың әлі де істері көп сияқты...

Шілде айы басталысымен Алматы облысы Талғар және Қаратал аудандарында «Дельта» үнді штамын жұқтырудың анықталды. Бұл ақпаратты Талғар аудандық ауруханасының бас дәрігері Хасен Дасибеков растады. *«Ауданда «дельта» штамының алғашқы жағдайы тіркелді. Ол бұған дейін анықталған штамдарға қарағанда 60%-ға жұқпалы. Орташа алғанда бір адам бес-алты адамға ауру жұқтырады. Инкубациялық кезеңінің қысқалығымен ерекшеленеді. Мұны жұқтырған адамның буындары қатты ауырып, жүрегі айниды. Сақ болыңыз, өзіңізге және жақындарыңызға жанашыр болыңыздар»,* – дейді дәрігер. Сонымен қатар, Хасен Дасибеков жаңа штамды жұқтырған жағдайда салдары өте ауыр болуы мүмкін екенін ескертті. Қазіргі таңда коронавирустың ушығуына байланысты қазіргі таңда вакцина салдыру талқыға түсіп отырған тақырыптың бірі. Негізі облысымыз бойынша жыл басынан вакцинаның I компонентінен 519 145 дозасы келіп түсті, оның 468 455 дозасы қолданылып, қазіргі уақытта облыста 50 690 доза вакцина қалды. Бірінші компонентпен 468 455 адам егілді, екіншісінен - 253 784. Вакцинацияланғандардың арасында мемлекеттік қызметкерлер – 11 481, медицина қызметкерлері – 22 933, педагогтар – 37 123 БАҚ – 186, созылмалы аурулары бар адамдар (қант диабеті, өкпенің созылмалы обструктивті ауруы, жүрек-қантамыр жүйесі) – 3432 және басқа да қызмет салаларының өкілдерінен – 350 245 адам вакцина алып үлгерді. Вакцинаға байланысты күнде заң шығаратын хәлге жеттік. Бірі мәжбүрлемейміз, адамның өз қалауы десе, бірі «жаппай тексеріс болады. Вакцина салдырмағандарға айыппұл салынады» деген мәмлеге келген. Халық кімді қалай қолдарын білмей дал болуда. Сонымен қатар, ақпан айында ғана «Вакцинация 18-ден 64 жасқа дейінгі адамдарға салынады.» делінген еді. Енді *«Пандемия басталғанда балалар мен жасөспірімдер коронавируспен ауырмайды, оларда жеңіл өтеді деп айтылған болатын. Қазір керісінше балалардың ауыратыны, тіптен ауыр өтетіні туралы деректер бар. Сондықтан балалардың ағзасына екпе салып, зерттеу мәселесі қолға алынып жатыр. Бұл зерттеу жұмыстары қанша уақытқа созылатыны белгісіз. Зерттеу кезінде ерікті балалар таңдап алынып, соларға екпе салынады, ол зерттеу жоқ дегенде жарты жыл көлемінде өтуі мүмкін»*, - деп медицина ғылымдарының докторы Равиля Егембердиева солай мәлімдеме жасады. Бұл алдағы уақытта балаларда вакцина алады деген сөз. Үлкен кісілерге ауыр хәлде әсер етіп жатқан вакцина, жасөспірімдер үшін қалай әсер ететінін бір Құдай біледі?

Бүгінде Алматы облысының қазіргі таңдағы КВИ симптомдары бойынша қай аймақтың қауіпті екенін білу мақсатында облыстық санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаментінің баспасөз хатшысы Әлия Шагиахметпен байланысқа шыққан едік.

«15 шілдедегі жағдай бойынша облыста КВИ зертханалық расталған 28 733 жағдай тіркелген, оның ішінде симптомдармен 18 238. 100 мың тұрғынға шаққанда КВИ сырқаттанушылық көрсеткіші - 1344,3 құрады. Облыс бойынша КВИ өсу қарқыны соңғы 2 аптада 0,2% - дан 0,4% - ға дейін өсті. Соңғы аптада ең жоғары өсу қарқыны Алакөл, Балқаш, Іле, Қарасай, Қаратал, Талғар аудандарында. Соңғы тәулікте КВИ 144 жағдайы тіркелді, өсу қарқыны – 0,5%, оның ішінде 116 симптомдық және 28 симптомсыз жағдай. КВИ анықталған 144 жағдайының 24 - і 14 жасқа дейінгі балалар, оқушылар арасында 12 жағдай және студенттер арасында 3 жағдай. Облыс өңірлері арасында КВИ сырқаттанушылығы: Ақсу-1, Алакөл-5, Балқаш-2, Еңбекшіқазақ-9, Ескелді-1, Жамбыл – 10, Іле–20, Қарасай-16, Қаратал-8, Кеген – 2, Панфилов – 4, Талғар–22, Ұйғыр – 5, Қапшағай қаласы – 1, Талдықорған қаласы – 29, Текелі қаласы-9. 15 шілдедегі жағдай бойынша 27 025 адам сауығып, бір тәулік ішінде стационардан 30 пациент және 21 адам үй оқшаулауынан шығарылды.» деп өңіріміздегі жағдаймен таныстырды. Бұл көрсеткіштің күнде өзгеретінін атап өтті. Себебі, ауыру ушығып тұрғанын тілге тиек етті. Ушығудың соңы жаппай вакцинациялауға әкеліп соғары анық.

Алматы облысы өңірлеріндегі эпидемиологиялық ахуалды бағалау матрицасы бойынша: «Қызыл» аймақта: Қаратал ауданы мен Талдықорған қаласы. «Сары» аймақта: Балхаш, Талғар, Көксу, Ескелді, Іле аудандары мен Текелі қаласы. «Жасыл» аймақта: Райымбек, Еңбекшіқазақ, Қарасай, Алакөл, Панфилов, Кербұлақ, Ұйғыр, Сарқан аудандары мен Қапшағай қаласы.

Қазіргі таңда да, бұл тәжтажалға сенбей жүргендерді байқауға болады. Себебі, сауда орталықтарында, ойын-сауық орталықтарда, адамдар көп шоғырланатын жерлерде «бетперде тағыңыз» деген жазуды оқыса да бетперде тағушылар қатары көп емес. Карантиндік талапты ұстанған жерлерде «бетпердесіз сізді кіргізе алмаймыз!» дегендерге қарсылық танытатындарды да кездестіріп жатамыз. Сол себепті бүгін тәжтажалмен күрескен кейіпкермен пікір алмастық.

Меруерт Жапарова, Көксу ауданының тұрғыны: *«Коронавирус деген өтірік» дегендердің бірі мен едім. Мен былтыр шілде айында осы ауырудың шырмауында болдым. Менімен қатарласып көптеген адамдар терапия бөліміне түсіп жатты. Вирус алқымымнан алып, өмірдің мәні көз алдыма келді. Ақ халатты абзал жандардың арқасында, бүгін сізбен байланысып отырмын. Коронавирустан жазылсам да, қазіргі таңда қалдықтары бар. Мәселен, шашымның лезде ағаруы, тершеңдік, психологиялық әсері әлі де жүріп жатыр. Былтырғы жағдаймен биылғы жағдай тіптен бөлек. Себебі, биыл коронавирустың күші екі еселенген сияқты. Жақында ғана жедел жәрдеммен ауруханаға барсам, ер-сілі-қарсылы жүгірген дәрігерлердің қарасын көріп, жүрегім ауырды».*

Халықтың жүрісіне қарасақ, қорқыныштың лебі сезінер емес. Жаз айы қазақ халқы үшін той мен қыдыру мезгілі. Той жасалуға қанша тыйым салынса да, жасырып той жасап жатқандар қанша ма? Суға түсу маусымы болғандықтан, көлдерге шомылуға баратын жандардың күн ысыған сайын артып келеді. Шетелге шығуды әдетке айналғандар, амалын тауып, ұшақтармен ұшып жатыр. Бетпердесіз жүретін күннің тезірек келгенін қаласаңыз, сақтық шараларды қатаң түрде ұстаған абзал.

Ардагүл ӘСКЕРБЕК

● ІС САПАР

ӨҢІР ТЫНЫСЫМЕН ТАНЫСТЫ

Жетісу өңіріне іс-сапармен келген ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаттары Жанна Тельпекбаева, Жанарбек Әшімжан Ұйғыр ауданына да ат басын бұрды. Бұл туралы Алматы облыстық мәслихатының баспасөз қызметі хабарлады.

Халық қалаулылары «Nur Otan» партиясының «Өзгерістер жолы: әр азаматқа лайықты өмір» сайлауалды бағдарламасының Ұйғыр ауданында іске асу барысы бойынша салынып жатқан әлеуметтік нысандармен танысты. Атап айтқанда, Шонжы ауылында құрылыс жұмыстары басталған 60 пәтерлі тұрғын-үй нысанын көріп, жұмыс кестесі, құрылыс сапасына мән берді. Депутаттар сайлауалды бағдарламада көзделген әр нысан халық қалаулыларының үнемі назарында болатындығын атап өтті. Сонымен қатар, жергілікті жердегі мәслихат депутаттарына нысанның уақытылы пайдалануға берілуін қатаң бақылап, мониторинг жұмыстарын ұдайы түрде жүргізу қажеттігін жеткізді.

Сапар барысында депутаттар Қарадала учаскесінде орналасқан «Otan Green Food» құс фабрикасына және Кетпен ауылының мәдениет үйіне де барды.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

Дүйсенбі - Понедельник, 19 шілде

ҚАЗАҚСТАН

06.00 03.45 Әнұран
06.05 Д/ф«Қазыналары Қазақстан»
06.30 «Ауылдастар»
07.00,15.20 «Көңіл толқыны»
07.30 «Қыз Жібек»
10.00,18.00 «Асау Толқын»
11.00,09.00 Т/х «Ғашықтық дерті»
12.00,17.20 «Қызық екен..»
13.00 М/ф «Сүйкімді софия»
14.00,02.30 «Теледәрігер»
15.00,03.20 «Біздің полиция»
15.20,20.35 «Замандастар»
17.00,20.00,01.55 Aqparat
22.20 Т/х «Жат мекен»
23.20 «Егіз лебіз»
00.50 «Сана»

ХАБАР

06.00,02.00 ҚР Әнұран
06.00 «Қызық Times»
07.00 «Таңғы хабар»
10.00,01.15 «Әсем әуен»
10.15 «Сырты бүтін»
12.00,21.30 Т/х «Сырлы қала»
15.00 «Тарих.Тағдыр. Тұлға.»
16.00 Сериал
18.00 «Я,Алекс Кросс»
20.00 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Індетпен күрескен»
20.45 «Как боролись с пандемией в Казахстане»
21.00 Итоги дня
23.15 «Славянский Базар в Витебске-2021»

АСТАНА

06.00 «Ән мен әзіл»
06.30«Күлдірген»
07.00«Ұрланған тағдыр»
08.00М/ф «Маша и медведь»
09.50, 22.00 Т/х «Тұмарым»
11.20, 21.00 Т/с «Ұлым»
12.20,23.10 Т/х «Ай мен күн»
14.00 «Айтарым бар»
15.00 «Гризли и леминги»
15.30 «Сүлейман сұлтан»
17.00 «Аладдин»
18.00 «Тағдырым жазылған күн
20.00,01,30 Astana times
20.30,03.05 «Үздік әзілдер»
00.40 «Қош келдіңіз»
02.00 «Біреудің есебінен» деректі драма
02.45 «KazNet»
03.50 «Интерны»
04.35 «Біздің ауыл»
05.05 «Отбасы»
05.30 «БІРЕГЕЙ»

ЕВРАЗИЯ

06.00,03.05«Әйел сыры»
06.40,03.35«Той заказ»
08.00 «Доброе утро»
11.00 «Жить здорово»
12.00 «На самом деле»
13.00 «Пусть говорят»
14.15,02.50 «112»
14.30 «Qoslike»
18.30,02.20 «Басты жаңалықтар»
19.00 «Анатомия сердца»
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.30 «Ментовские войны»
00.30 «Хиромант.Лини судеб»
01.30 П@утина

КТК

07.00 Әнұран
07.05«Өмір сабағы»
08.10Т/х «Ясминнің тағдыры»
09.50,02.10 Т/х«Сен мықтысың,тек алға!»
06.50 «От сердца к сердцу»
11.50 «Свой чужой сын»
15.50 «Гений»
18.00 «Екінші әйел»
19.30 Кешкі жаңалықтар
20.00,01.25 «Таныссыз танылғандар»
21.00 Вечерние новости
21.35 «Мой мужчина,моя женщина»
23.45 «Мельник»
02.35 «Әйел қырық шырақты»
03.35-04.00Кешкі жаңалықтар

ЖЕТІСУ

07.00 Әнұран
07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Апта (қаз)
10.00 Апта (рус)
11.00 «Әкелердің әңгімесі»
11.45 «Спорт»
12.00 «Қазақ үні»
12.35 «Полицейская служба»
13.00 «Олжа»
13.30 «Әсем әуен»
14.00 К/ф «Ескерту»
15.50 «Әсем әуен»
16.30 Д/ф «Кең ауқымда»
17.00 «Шашу» /тікелей эфир/
17.45 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
17.52 «Тәуелсіздік жылнамасы»
18.00 Жаңалық
18.15 Новости
18.25 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
18.35 «Сыралғы» /тікелей эфир/
19.20 «Тәуелсіздік жылнамасы»
19.30 «Әдебиет пен адамзат»
20.00 Д/ф «Мәдени қазыналар»
20.15 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 Д/ф «Кең ауқымда»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Бәрі де анам жайлы» (43-44 серия)
23.10 Новости
23.35 Жаңалықтар
00.00 Әнұран

31 КАНАЛ

06.00 Ризамын (каз.)
06.30 «Әзілдер күнделігі»
07.20, 20.00 Информбюро (повтор)
08.40, 16.50 «Экстрасенсы-детективы»
09.50 «Иффет»
11.00, 23.30 Сериал «Ананди»
12.00 Сериал «Қырсық Ханзада»
13.40 «БЕССТРАШНЫЕ»
17.40» ДЖОН УИК-2»
21.00 «Таинственный сад»
22.20 «ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ В ЛЭЙКВЬЮ»
03.30 1001 анекдот
05.00 Әзіл студио

7 КАНАЛ

06.00,05.00 «Қуырдақ»
07.00 «Оян, QAZAQSTAN»
09.00, 15.00 «Мезгілсіз сезім»
10.00,17.00 Т/с «Машкин дом»
13.00 «Бастық боламын»
14. 00, 02.15 «Q-елі»
16.00 « Анна –детектив»
17.00Сериал «ИП ПИРОГОВА-2»
18.00 «Позднее раскаяние»
19.00 «Студия 7»
21.30 «Ата-ана, бала-шаға»
22.00, 03.00 «Арам ақша. Адал махаббат »
00.00 « Удача ЛОГАНА»

Сейсенбі - Вторник, 20 шілде

ҚАЗАҚСТАН

06.05 Д/ф«Дала өркениеті»
06.30 17.00, 20.00, 00.35 AQPARAT
07.05 «Иман өзегі»
07.30 «Аманат»
10.00,18.00 «Асау Толқын»
11.00,09.00 Т/х «Ғашықтық дерті»
12.00,17.20 «Қызық екен..»
13.00 М/ф «Сүйкімді софия»
14.00,02.30 «Теледәрігер»
15.00,03.20 «Мұнарлы Елорда»
15.20,20.35 «Замандастар»
17.00,20.00,01.55 Aqparat
22.20 Т/х «Жат мекен»
23.20 «Егіз лебіз»
00.50 «Сана»

ХАБАР

06.00 «Қызық Times»
07.00 «Таңғы хабар»
10.00,01.15 «Әсем әуен»
10.15 «Сырты бүтін»
12.00,21.30 Т/х «Сырлы қала»
13.45 «БӘСЕКЕ»
15.00 «Тарих.Тағдыр. Тұлға.»
16.00 Сериал
18.00 «Принц»
20.00 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Індетпен күрескен»
20.45 «Как боролись с пандемией в Казахстане»
21.00 Итоги дня

АСТАНА

06.00 «Ән мен әзіл»
06.30«Күлдірген»
07.00«Ұрланған тағдыр»
08.00М/ф «Маша и медведь»
09.50, 22.00 Т/х «Тұмарым»
11.20, 21.00 Т/с «Ұлым»
12.20,23.10 Т/х «Ай мен күн»
14.00 «Айтарым бар»
15.00 «Гризли и леминги»
15.30 «Сүлейман сұлтан»
17.00 «Аладдин»
18.00 «Тағдырым жазылған күн»
20.00,01,30 Astana times
20.30,03.05 «Үздік әзілдер»
00.40 «Қош келдіңіз»
02.00 «Біреудің есебінен» деректі драма
02.45 «KazNet»
03.50 «Интерны»
04.35 «Біздің ауыл»
05.05 «Отбасы»
05.30 «БІРЕГЕЙ»

ЕВРАЗИЯ

06.00,03.05«Әйел сыры»
06.40,03.35«Той заказ»
07.35 «Тамаша CITY»
08.40 «Спортлото -82»
10.45 «Время любить»
14.30 «Qoslike»
18.30,02.20 «Басты жаңалықтар»
19.00 «Анатомия сердца»
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.30 «Ментовские войны»
00.30 «Хиромант.Лини судеб»
01.30 П@утина

КТК

07.05«Өмір сабағы»
08.10Т/х «Ясминнің тағдыры»
08.50,02.10 Т/х«Сен мықтысың,тек алға!»
09.40 Новости
11.50 «Мой мучина, моя женщина»
13.50, 23.45 «Мельник»
15.50 «Гений»
18.00 «Екінші әйел»
19.30 Кешкі жаңалықтар
20.00, 01.25 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
02.50-03.00 Мерекелік концерт

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 М/ф «Тобот»
10.30 «Әдебиет пен адамзат»
11.00 «Сыралғы»
11.45 «Спорт»
12.00 «Шашу»
13.00 Т/х «Бәрі де анам жайлы»
14.00 К/ф «Әлек болған әйел»
16.15 «Әсем әуен»
16.30 Д/ф «Кең ауқымда»
17.00 «Шашу» /тікелей эфир/
17.45 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
17.52 «Тәуелсіздік жылнамасы»
18.00 Жаңалық
18.15 Новости
18.25 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
18.35 «Дәрігер кеңесі» /тікелей эфир/
19.20 «Тәуелсіздік жылнамасы»
19.30 Д/ф «Кең ауқымда»
20.00 «Тәуелсіздік тұлғалары»
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 «Арнайы репортаж»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Бәрі де анам жайлы» (45-46 серия)
23.10 Новости
23.35 Жаңалықтар

31 КАНАЛ

06.00 Ризамын (каз.)
07.00, 20.00 Информбюро (повтор)
08.00 «Берекелі мереке»
09.50 «Иффет»
11.00, 23.30 Сериал «Ананди»
12.00 Сериал «Қырсық Ханзада»
14.00 «Конь Юлий и большие скачки»
16.00 «Урфин Джюс возвращается»
17.40 «Астерикс и Облеликс в Британии»
20.00 «Большой солдат»
22.00 «Код да ВИНЧИ»
01.30 Алдараспан

7 КАНАЛ

06.00,05.00 «Қуырдақ»
07.00 «Оян, QAZAQSTAN»
09.00, 15.00 «Мезгілсіз сезім»
10.00,17.00 Т/с «Позднее раскаяние»
10.50,19.30 Т/х «НЕИСПРАВИМЫЕ»
13.00 «Бастық боламын»
14. 00, 02.15 «Q-елі»
16.00 « Анна –детектив»
17.00 Сериал «ИП ПИРОГОВА-2»
19.00 «Студия 7»
21.30 «Ата-ана, бала-шаға»
22.00 «Арам ақша.Адал махаббат »
00.00 «Библиотекарь: в поисках копья судьбы»

Сәрсенбі - Среда, 21 шілде

ҚАЗАҚСТАН

«Технический перерыв
16.55, 03.50 Әнұран
17.00, 20.00, 00.35 AQPARAT
17.20 «Қызық екен...»
18.00 Т/х «Асау толқын»
19.00 «ҒАШЫҚТЫҚ ДЕРТІ»
20.35 «ЗАМАНДАСТАР»
22.20 Т/х «Жат мекен»
23.20 «Егіз лебіз»
00.50 «Сана»
02.30 «Теледәрігер»
03.20 «Келбет»

ХАБАР

Профлактика 03.00-17.00
17.00, 02.00 ҚР Әнұраны
17.00 Сериал
18.00 Мегахит «Наемный убийца»
20.00 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Индустрия»
21.30 «Сырлы қала»
01.30 «Әсем әуен»

АСТАНА

06.00 «Ән мен әзіл»
06.05 «Күлдірген»
07.00 «Ұрланған тағдыр»
08.00, 14.15 М/ф «Маша и медведь»
10.00, 22.00 Т/х «Тұмарым»
11.30, 21.00 Т/с «Ұлым»
12.30, 23.10 Т/х «Ай мен күн»
14.00 «Айтарым бар»
15.30, 03.50 «Үздік әзілдер»
16.00 «Сүлеймен сұлтан»
17.00 «Аладдин»
18.00 Т/х «ТАҒДЫРЫМ ЖАЗЫЛҒАН КҮН»
20.00,01.10 ASTANA TIMES
20.55 Loto 6/49 Прямой эфир
00.20 «Қош келдіңіз»
02.00 «Біреудің есебінен» деректі драма
02.45 «KazNet»
04.35 «Біздің ауыл»
05.05 «Отбасы»
05.30 «Бірегей»

ЕВРАЗИЯ

Профилактика 03.00-17.00
17.00 «Qoslike». Тікелей эфир
18.30, 02.45 «Басты жаңалықтар»
19.00 Сериал «Анатомия сердца»
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.30 «Ментовские войны»
00.40 «Хиромант. Линии судеб»
01.30 «П@утина»
02.50 «Әйел сыры»
03.35 «Той базар»
04.20 «Той заказ»

КТК

Технический перерыв
17.05 Мерекелік концерт
18.00 «ЕКІНШІ ӘЙЕЛ»
19.30 Кешкі жаңалықтар
20.00 ,01.30 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
21.35 «Я люблю своего мужа»
21.50 «Мельник»
02.15 «Сен мықтысың, тек алға!»
03.00 «Әйел қырық шырақты»
03.40, 04.10 Кешкі жаңалықтар

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 М/ф «Тобот»
10.30 Д/ф «Кең ауқымда»
11.00 «Дәрігер кеңесі»
11.45 «Спорт»
12.00 «Шашу»
13.00 Т/х «Бәрі де анам жайлы»
14.00 К/ф «Айлакер»
16.15 «Әсем әуен»
16.30 Д/ф «Кең ауқымда»
17.00 «Шашу» /тікелей эфир/
17.45 «Ковид-шолу»/ Ковид-обзор
17.52 «Тәуелсіздік жылнамасы»
18.00 Жаңалық
18.15 Новости
18.25 «Ковид-шолу»/ Ковид-обзор
18.35 «Сыралғы» /тікелей эфир/
19.20 «Тәуелсіздік жылнамасы»
19.30 Д/ф «Кең ауқымда»
20.00 «Алматы облысы - 20 жыл (20 тұлға)
20.10 «Тұғырдағы тұлға»
20.15 «Ковид-шолу»/ Ковид-обзор
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 Д/ф «Кең ауқымда»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Бәрі де анам жайлы» (47-48 серия)
23.10 Новости
23.35 Жаңалықтар

31 КАНАЛ

Технический перерыв
17.00 «Код да Винчи»
20.00 Информбюро
21.00 «Таинственный сад»
22.20 Большой Солдат»
00.30 «Кел, татуласайық!»
02.30 Алдараспан. Шаншар.
03.30 1001 анекдот
05.00 Әзіл студио

7 КАНАЛ

Технический перерыв
17.00, 00.00 Сериал «ИП ПИРОГОВА-2»
18.00 «Позднее раскаяние»
19.00 «Студия 7»
19.30 «Неисправимые»
21.30 «Ата-ана, бала-шаға»
22.00, 03.00 «Арам ақша. Адал махаббат »
01.10 Т/х «Анна-детектив»
02.15 «Q-елі»
05.00 Қуырдақ

МОБИЛЬНАЯ ЛИНИЯ ТЕХОСМОТРА
с 15.07.2021 года по 30.12.2021 года.
Телефон: 87024441575

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ҚАЛА ТЫНЫСЫ

ХАЛЫҚ ҮНІНЕ құлақ асқан әкім

ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНЫҢ ОҢТҮСТІК-ШЫҒЫС ТҰРҒЫН АУДАНЫНДА ОРЫН АЛҒАН ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕР ҚАЛА ӘКІМІ ЕРЖАН ЖАСЫБАЕВТЫҢ АРАЛАСУЫМЕН ОҢДЫ ШЕШІМІН ТАПТЫ. БҰЛ ТУРАЛЫ РЕДАКЦИЯМЫЗҒА КЕЛІП ТҮСКЕН ТҰРҒЫНДАРДЫҢ АТЫНАН ЖАЗЫЛҒАН ХАТТА БАЯНДАЛАДЫ.

Аталмыш аудандағы өзекті мәселелер бойынша тұрғындар жергілікті атқарушы органдарға хат жазғанымен оң шешімін таппай келген. «Авангард» бастауыш партия ұйымының бастамасымен көтерілген мәселе қала әкімі Ержан Жасыбаевтың «Nur Otan» партиясындағы қабылдауында жеткізілді. Атап айтсақ, облыстық ауруханаға артқы жағындағы Жоламан, Көкжазық, Ақжазық көшелеріне асфальт төсеу, арық желісін жүргізу мәселесі, тұрғын-үйлерде электр жетіспеушілігі болғандықтан (тусклый свет) электр бағаналарымен желілерін тарту, жаңа трансформатор орнату, №24 қоғамдық көліктің соңғы аялдамасы (конечная) жарық шамдарын жөндеу, бейнебақылау камерасын орнату, қоқыс жәшігін қою, Гүлдәурен, Жетісу өрнегі көшесіне және облыстық МОРГ ғимаратынан №24 қоғамдық көліктің соңғы аялдамасы (конечная) аралығындағы жолға ағымдық жөндеу, оның ішінде «Жетісу су құбыры» ҚМКК қазған жерге асфальт төсеу, қазылған люкті жабу, жол шетіне өсіп кеткен ағаш-бұтақтарды қию жұмысын жүргізу, №24 қоғамдық көліктің соңғы аялдамасынан (конечная) «Күншуақ» балалар оңалту орталығының

күзет посты аралығындағы қурап, адамға қауіп төндіріп тұрған теректерді кесу, күзет постынан Гүлдәурен көшесіне дейін арық желісін жүргізу, Жоламан-Гүлдәурен көшелері аралығына тұрғындарға кішігірім сквер салу, балаларға стрит воркаут форматында турниктер орнату. Аталған мәселелерді назарға алған қала әкімі Ержан Бәкірбайұлы шұғыл түрде орынбасарлары мен бөлім басшыларына тапсырма беріп, тұрғындар өтініші шешімін табатынын айтты. Араға күн салып қала әкімнің орынбасары А.Бегманов бастап арнайы комиссия мүшелері аталған мәселелермен толыққанды танысып, тұрғындар өтінішін тыңдады. Осы бойынша өз жауаптарын да берді. Нәтижесінде 2-3 жыл бойы шешімі табылмай келетін мәселелер бірнеше күннен кейін-ақ жүзеге асырыла бастады. Атап айтсақ, №24 қоғамдық көліктің соңғы аялдамасына жарық шамдары жанып, айналасы реттелді. Сонымен қатар, Гүлдәурен, Жетісу өрнегі көшелерінде талай жылдан бері жабылмаған шұңқырлар асфальт төсемімен жөнделді. Мұнымен қоса Гүлдәурен-Көкжазық көшелері аралығында «Жетісу су құбыры» ҚМКК қазып, реттелмей қалған жолға асфальт төселді.

Ал көшелерге электр желілерін тарту, арық жүргізу бір күнде шешілетін мәселе еместігін және жоба-сметалық жұмыстарға қаржы бөлінген соң тиісті жұмыстар жүргізілетінін жеткізді. Қалалық автомобиль жолдары және жолаушылар көлігі бөлімі тарапынан Жоламан, Көкжазық, Ақжазық көшелеріне асфальт төсеуге биыл жоба-сметалық құжаттарын әзірлеу бойынша тиісті қаржы қарастырылатынын жеткізіп, тұрғындарды қуантты.

Бейнебақылау камерасы бойынша облыстық полиция департаментінен жауап хат келіп, биылғы жылға қалада 500-ден аса бейнебақылау камерасын орнату жоспарланғанын, қазіргі таңда сараптамада екенін, №24 қоғамдық көліктің соңғы аялдамасына орнату жоспарда бар екеніндігін де мәлім етті. Сондай-ақ, жол бойында өсіп кеткен ағаш бұтақтары мен құлағалы тұрған құрғақ теректерді кесу бойынша коммуналдық сала өкілдеріне тапсырма беріліп, алдағы уақытта кесу жұмыстары жүргізілетінін де хабарлады.

Тұрғындарды толғандырған тағы бір өзекті мәселе – балалар ойнайтын алаңнын болмауы. Бұл бойынша қала басшылығы тиісті жер қарастыру бойынша сәулет және қала құрылысы, сонымен қатар жер қатынастары бөліміне бос жер учаскесін анықтау бойынша тапсырма беріп, тұрғын-үй коммуналдық шаруашылық бөліміне назарда ұстау керектігін жеткізді.

Ел үніне құлақ түрген қала әкіміне разы болған тұрғындар өз хаттарында Ержан Жасыбаевты «нағыз істің адамы» деп оған деген шынайы алғыстарын білдіріпті. Сонымен қатар алда атқарылар бұдан өзге де: жол, электр желілері сынды мәселелердің шешімін табатынына сенеді.

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

МӘСЛИХАТ

БАСШЫЛАР ЕСЕБІ ТЫҢДАЛДЫ

Алматы облыстық мәслихатының денсаулық сақтау, білім беру, халықты әлеуметтік қорғау және мәдениет мәселелері жөніндегі тұрақты комиссияның отырысы өтті. Бұл туралы облыстық мәслихаттың баспасөз қызметі хабарлады.

«Атамекен» кәсіпкерлік палатасының мәжілісзалындаөткенотырыстыоблыстық мәслихат депутаты, тұрақты комиссия төрайымы Р. Салыкова ашып, жүргізді. Күн тәртібінде халық қалаулылары нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасын Алматы облысында жүзеге асыру барысы, Қазақстан Республикасында мүгедек адамдардың құқықтарын қамтамасыз ету және тұрмыс сапасын жақсарту жөніндегі 2025 жылға дейінгі Ұлттық жоспардың Алматы облысында жүзеге асыру барысы, мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының 2020 жылы атқарған қызметі, Алматы облысындағы кітапханалардың қазіргі таңдағы жағдайы туралы мәселелер қаралды.

Аталған мәселелер бойынша облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының басшысы Мәрлен Көлбаев, облыстық ауыл шаруашылық басқармасы басшысының м.а Бақтияр Шампиков, облыстық жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы басшысының орынбасары Асқар Қалиасқаров, облыстық кәсіпкерлік, индустриялық-инновациялық даму басқармасы басшысының орынбасары Санжар Сабырбаев есеп берді.

Облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының басшысы Мәрлен Қапашұлы өз есебінде «2020 жылы 20 мәдениет нысанының күрделі жөндеу жұмыстарына 4,7 млрд. теңге, 27 нысанның ағымдағы жөндеу жұмыстарына жергілікті бюджеттен 439,4 млн. теңге бөлінгенін айтты. Мұнымен қоса 21 нысанға ЖСҚ әзірлеуге 202,8 млн. теңге бөлініпті. «Биыл *«Жұмыспен қамту жол картасы – 2020» бағдарламасы шеңберінде 4519,3 млн. теңге бөлінді. Оның ішінде 12 нысанның күрделі жөндеуіне 4 029,8 млн. теңге, екі ғимараттың қайта құрылыс жұмыстарына 489,6 млн.теңге қарастырылған»*, – деген ол мәдениет саласындағы негізгі атқарған жұмыстармен таныстырып, алдағы жоспарларымен де бөлісті.

Тұрақты комиссияның мүшелері мәдениет саласындағы бірқатар өзекті мәселелерді көтеріп, басқарма басшысы тарапынан тиісті жауаптар алынды.

Күн тәртібіндегі өзге де мәселелер бойынша тиісті басқарма басшыларының есебі тыңдалды. Отырыс соңында барлық ұсыныс-ескертпелер назарға алынып, шешім қабылданды.

С. БАЗАРҚҰЛОВА.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӘҢГІМЕ

...Ерте келген жаймашуақ күз есімде қалыпты. Әдейі тұқым себетін мезгілді аңдып тұрғандай тамыз айы жылы жаңбырмен басталған – жаңбырдың нағыз керек кезі, әулие Лаврентий мерекесінің қарсаңы еді. "Лаврентийде жаңбыр жылы, су момын болса күз бен қыс май тоңғысыз" дейтұғын. Саршатамызда аңызды сілбі басып кетті. Бұл да жақсылықтың нышаны: "Саршатамызда суттігеннің ұлпасы ұшса – күз шуақты"... Елең-алаңдағы таза ауа, тымық таң есімде...

ИВАН БУНИН. АНТОН АЛМАСЫ

Тағы бір есімнен кетпейтіні – сары алтындай сағым шашып, сарғайып, сирей бастаған үлкен бақ, үйеңкі аллеясы, жердегі танау жарған сары жапырақтардың көрпесі, күзгі ауада балдың хош иісін аңқытқан антон алмасының ароматы. Ауаның тазалығы сонша, тіпті тынысың сезбейді, бақ ішін дабырлаған дауыс, арбаның сықыры кернеп тұр. Бұл тархандар – бағбан мещандар, түнімен қалаға жөнелту үшін жалдама мұжықтарға алма тиетіп жатыр – түнді де әдейі күтеді, арба үстінде жатып алып аспандағы жұлдызды санасаң, көусар ауада қарамайдың иісі кеужіріңді ұрса, кіре жолда шұбырған арбалардың сықырын естіп жатудың өзі ғанибет емес пе! Алма тиеген мұжық алманың бірінен соң бірін күрсілдетіп соғып жүр, мещанин оған қой деп айтпайды, өйткені доғарып тастау ырымда жоқ нәрсе. Керісінше:

– Же, жеп қал, осыдан басқа шаруаң жоқ, – деп қояды.

– Бал шайқағанда да ауыздан қайтқанша ішетін.

Таңғы салқын тыныштықты тек бақ түкпіріндегі шетен ағашының басында шуласқан құстар мен безбенге, шелекке томп-томп түскен алмалардың дүңкілі ғана бұзып тұр. Сиреп қалған бақтың саңылауынан итарқаға апаратын сабан сүрлеуі көрінеді, ал итарқаның маңын мещандар жаз бойы таптап, баспанаға айналдырып алған. Қайда барсаң алманың иісі бұрқырайды, әсіресе итарқада. Төсек-орын да осында, қосауыз мылтық тұр, өңез тұтқан самауыр, бұрышта ыдыс-аяқ. Итарқа іргесінде жөке, жәшік секілді әр түрлі ыбырсыған заттар, жерошақ. Түс кезінде мұнда май қатқан дәмді тамақ пісіріледі, кешқұрым самауыр қайнайды да ағаш арасында көгілдір түтін кесіліп жатып алады. Мереке күндері бұл жер қызған жәрмеңке, қызылдыжасылды киімдер баққа толып кетеді. Сарафанын толқытып көршілердің бояу мүңкіген ерке қыздары, іштерінде екіқабат старостиха ұйқылы-ояу кейіпте холмогор сиыры сияқты керіліп тұратыны бар: басында "мүйіз" бұрымын төбесінің екі қапталына түйіп, екі қабат орамалмен бүркеп тастағанда бас шіркін қазандай болып көрінеді; аяғында нәлі қаққан қысқа қонышты етік, тұрысы нығыз әрі дым сезбес бітеулік бар; жеңсіз желеткесіне желбіршек тіккен, алжапқышы ұзын, қарақоңыр юбкасында кірпіш түсті құрақ, етегіне жап-жалпақ алтынды сызық жүргізген.

– Шаруақор қатынсымақ! – дейді ол туралы мещанин басын шайқап. – Қазір осындайлар елді жайлап кеткен жоқ па!

Ақ шыт көйлек, келте дамбал киген тақырбас балалар да қаптап жүр. Жалаңаяқ, екіден, үштен ұрлана басып, алма ағашына байланған овчаркаларға үрке қарасады. Әрине, алушы біреуі, оның өзі де әншейін тиын-тебен, болмаса жұмыртқаға айырбас, бірақ сауда жасаушылар көп, алыс-беріс қызу, сонсоң да ұзын бешпент, қызыл етікті көксау мещанин көңілді. Тілін шайнап сөйлейтін жарыместеу қолбала інісімен жарысып сауда жасап, жұртты әзілімен де, мәтелдеп те, кейде Тула сырнайын шиқылдатып та алдарқатып жүргені. Кешке дейін халық үзілмейді, итарқа маңында ойын-күлкі, әңгіме, ара-тұра би тыпыры да естіліп қалады.

Аспан ашық болса түн суық, шық қалың. Қызыл қырманда қара бидайдың жаңа сабаны мен топан иісіне тойып болып, бақты сағалай кешкі тамақ қайдасың деп үйге қарай жөнелесің. Кешкі шапақтың шытқылында деревняның абыр-дабыры, қақпаның сықыры жаңғырығып шығатын әдеті. Ымырт. Міне, тағы бір иіс: бақ ішінде алау, шиенің қу бұтағының түтінінде де ерекше хош иіс бар. Бақтың қараңғы түкпірінде ертегідей ғажайып көрініс: құдды тозақтың отындай күрке алдында лапылдаған қызыл жалын, маңайы тас қараңғы, қара ағаштан жонып алғандай әлдекімнің қарандаған нобайы қызыл отты шыр айналып, сорайған көлеңкесі алма ағаштарын шарлап жүр. Делдиген қап-қара қол ағаш басын сипалап, сырықтай сидиған екі сирақ жер тепкілейді. Кенет осы алып елес жалт беріп итарқа мен қақпа арасындағы ұзын соқпаққа серейіп жатып алды.

Түн ішінде, деревняның бүкіл оттары сөніп, көк жүзіне жақұттай жарқырап, Жетіқарақшы көтерілген кезде тағы да баққа жүгіресің. Соқыр адамдай құраған жапырақтарды аяғыңмен сапырып күркеге жетіп барасың. Алаңқайдаептеген сәуле бар, төбеңде ақ көбік боп шашылған Құс Жолы.

– Барчук, сенбісің? – деп қараңғыдан біреудің сыбырлаған үні естіледі.

– Мен ғой, Николай. Сіз әлі ұйықтаған жоқсыз ба?

– Бізге ұйықтауға болмайды. Түн ортасы болып қалған шығар. Әнеки, жолаушылар пойыз келе жатқан сияқты.

Тырс етпей тыңдап отырамыз, бір кезде жер дүңкілдейді. Дүңкіл бірте-бірте үдеп, шуға айналады да, тура бақтың іргесінен өткендей доңғалақтар бірқалыпты тарсылдап қоя береді; салдыр-күлдір шақ-шақ, салдыркүлдір шақ-шақ... пойыз жақындап қалды... барған сайын асығулы, барған сайын ашулы... Кенет саябырлап, құмығып барып өшіп, жер астына сіңіп кеткендей болады.

– Николай, сіздің мылтығыңыз қайда?

– Әне, жәшіктің қасында.

Лом секілді ауыр мылтықты аспанға көздеп тұрып басып қаласың. Күрс еткен қызыл жалын көк жүзін тіліп түсіп, бір сәтке көз алдың жарқ етеді де жұлдыздарды өшіріп кеткендей болады, төрт құбыланы түгел күрсінткен жаңғырық таза ауаны толқытып, алыстап барып көкжиекте өшеді.

– Ой, керемет болды! – дейді мещанин. –Үркіт, үркітші, барчук, әйтпесе тыныштық бермейді. Қыр басындағы алманы тағы да сілкіп кетіпті.

Тұңғиық аспанды аққан жұлдыздар айқыш-ұйқыш шимайлап жатыр. Жұлдызы қайнаған түпсіз қарақөк күмбезге аяғыңның астынан жер көшкенше қадалып ұзақ қарайсың. Сонда ғана бойың титіреніп, екі қолыңды жеңіне тығып үйге қарай зытасың... Суық түн, шық басқан шалғын, шіркін, жарық дүниенің рақатына не жетсін!

II

"Антоновка өнімді – жыл көңілді!" Антон алмасы мол болса, деревня да дәулетті: демек, егін де бітік. Сол бір астықты жыл менің де есімде.

Таңғы шықта, қораздар енді айқайлап, пеш мұржаларынан қара түтін будақтай бастаған кезде терезеңді ашасың, салқын бақта кілкіген бозғылт тұманды әр тұстан саңылау-саңылау тесіп тұрған күн сәулесін көргенде шыдамың таусылады – тезірек ат ерттеңдер деп бұйырасың да, өзің жуынуға тоғанға жүгіресің. Жағадағы тал біткеннің жапырағын жел сауып, сидиған бұтақтары көк жүзін түрткілеп тұрады. Тал түбіндегі су мөп-мөлдір әрі мұздай, ауырлап, қоюланып кеткен тәрізді. Түнгі ұйқыңды шайдай ашады, жуынып, жұмысшылармен бірге көпшілік дастарханында ыстық картоппен, кесек тұз сепкен қара нанмен оразаңды ашқан соң Выселканың көшесінде аңға шығып бара жатып астыңдағы ердің тайғанақ былғарысының рақатын сезесің. Күз – әр түрлі мерекенің мезгілі, халық бұл кезде жиынып-теріпіп алады, тоқмейіл, деревняның ажары да әдепкіден бөлек. Егер жыл астықты, қырманың қызыл дәнге тіреліп тұрса, ақ шағала қаздар ертеңгілік арығында айқайлап жатса, деревняның халі жаман болмағаны. Оның үстіне біздің Выселка ежелден, аталарымыздың заманынан "дәулетімен" атағы шыққан. Выселканың шал-кемпірлері ұзақ жасайтын, бұл да ауқатты тұрмыстың бір белгісі, шетінен денелі, ұзын бойлы, аппақ құдай. Ел ішінде еститінің: "Ойпырау, Агафья сексеннің үшін тауысыпты деседі!" немесе мынадай да әңгімеге куә боласың:

– Панкрат, сен осы қашан өлесің? Жасың жүзден асып кеткен шығар-ау?

– Нені айт деп тұрсыз, қарағым?

– Жасыңыз нешеде деп тұрмын.

– Оны білмедім, қарағым.

– Платон Аполлоныч есіңде ме?

– Әрине, қарағым, білгенде қандай.

– Міне, көрдің бе, жасың жүзден кем емес.

Бай мырзаның алдында тікесінен тұрған шал өзін кінәлі адамдай қысқа ғана езу тартқан. Енді не істейін, құдай алмаған соң жүріп жатырмын дейтін сияқты. Әлі де өлмейтін бе еді, петров күндерінде пиязды көп жеп қойып, ұшына тиіп майып боп кетті.

Мен оның кемпірін де білетін едім. Көрген сайын басы қалтылдап, ентігіп, баспалдақ үстіндегі орындықта ылғи ой үстінде отыратын. "Дәулетін ойлап отырған шығар" дейтін қатындар, өйткені, расында оның сандығында біраз дүниенің жатқаны шындық. Кемпір жұрт сөзін қаперіне алып жатпайды, қалың қабағының астынан алысқа үмітсіз көз тастап, әлденені есіне түсіре алмай қиналғандай көрінетін. Қара торы еңгезердей кемпір еді. Сарафаны өткен ғасырдың мұрасы, шұлығы – өлікке ғана кигізетін, мойны кеуіп қалған сап-сары, көйлегі өңірлі – қашанда аппақ, осы бойда табытқа салсаң да болады. Есік алдында үлкен тас жатушы еді, көріне қақпақ болады деп өзі сатып алған, кебіні де даяр – жиек-жиегіне періштенің, крестің суреті салынып, дұғасы да жазылып қойған.

Выселкадағы үйлер де шалдардың өздеріне шақ: аталары кірпіштен салып кеткен. Савелий, Игнат, Дрон секілді дәулетті мұжықтардың ауласы бірімен-бірі жалғасып жатады, өйткені ол кезде ірге бөлісу әдетке кірмеген. Мұндай отбасылар омарта ұстайды, қарақөк айғырларын мақтаныш етеді, қора-саймандары қашанда ұқыпты. Қырмандары қалың ерменнің арасында, қоймалары тақтай шатырлы, амбарларында темір есік, мұнда былғары, қайыс, аяқпен басатын ұршық, тонның неше түрі, аттың әбзелдері, жезбен қақталған безбендер сақталады. Қақпа мен шанаға қыздырып крест басқан. Есімде, осыларды көргенде мұжық болсам деп арманданушы едім. Ертеңгілік, күн шыға деревняны аралап келе жатып шөп шауып, егін орып, астық соғып, қырман мен қамбада ұйықтау қандай рақат деп ойлайсың, ал мереке күндері күнмен жарыса тұрып, селоның көңілді ән-күйіне елтіп, бөшкенің салқын суына жуынып, жаңа көйлек кисең, шалбарың да жіптен жаңа шыққан, аяғыңдағы тағалы етігің тастан да таймайтын мықты болса тіпті ғанибет емес пе! Енді бұған қоса бұладай бусанып тұрған дені сау, әрі көрікті жарың болсаше, әсем киіндіріп мерекелік асқа алып барсаң, одан соң сақалы қауғадай қайын атаңның дастарқанына келсең ғой – алдыңда ағаш табақта буы бұрқыраған қойдың еті былқып тұрса, мөлдіреп бал тұрса, ішкенің балсыра болса – бұдан артық не арманың бар!

Дворяндардың орташа тұрмысы әлі де менің есімде – осыдан біраз бұрын ғана үй-жайы, ежелгі ел дәулетімен салыстырғанда бай мұжықтардан онша айырмашылығы жоқ еді. Мысалы, Выселкадан он екі шақырымда тұратын апайымыз Анна Герасимовнаның усадьбасында жиі болатынмын. Оған жеткенше атың да болдырады. Егер соңыннан ерткен бір үйір итің болса, жолды аяңмен өлтіресің, өзің де асыққың келмейді, күн жарқырап тұр, салқын самал. Мидай жазық, қылт еткен күншіліктен көрінеді. Аспан жеп-жеңіл, кеңдігі мен тереңіне көз жетпейді. Бүйіріңді күн қыздырып, жауыннан кейінгі қақтанған жол арба ізімен тобарсып, рельстей жарқырайды. Маңайың көгеріп, көсіліп

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӘҢГІМЕ

жатқан күздік бидайдың желкегі. Көк аспанға әлдеқайдан күйкентай ұшып шығады да, қанаты дірілдеп бір орыннан тапжылмай тұрып алады. Телеграф бағандары оқтай тізіліп көкжиектен асып бара жатады, ашық аспанда күміс ішектей созылған солардың шыжымы. Сол шыжымға қонақтаған құстар нота қағазындағы қара ноқат тәрізді.

Басыбайлы шаруаны көрген де, білген де емеспін, бірақ Анна Герасимовна апайдың имениесінде соның ізі сезіліп тұратын. Аулаға кіргеннен-ақ оның әлі тірі екенін бірден білесің. Усадьба онша үлкен де емес, бірақ көне әрі мызғымайтын берік, жүз жылдық тал, қайыңмен қоршалған. Аула ішінде қосалқы үйлер толып жатыр, онша биік болмағанмен бәрі де жуан беренелермен қиып салынған, сабан шатырлы. Ұзыны мен биіктігінен бөлек көрінетін тек көпшілік үйі, имение сословиясының соңғы могикандары да сол үйден шығып жатады – әлдебір қаусаған шалдар мен кемпірлер, Дон-Кихотқа ұқсаған отставкадағы саудыраған аспазшы. Аулаға кірсең болды, бәрі де көгендеген қойдай тізіліп иіліп сәлем беріп жатқаны. Күйме сарайынан ат алуға кетіп бара жатқан ақбас арбакеш жалт бұрылып, шәпкесін шешеді де саған емпеңдеп жеткенше қызылшақа басын жарқыратып бүкіл ауланы кесіп өтеді. Бұрын ол апайымыздың атқосшысы еді, қазір оны шіркеуге апарып қайтуға ғана жарап жүр – қыста шанамен, жазда доңғалағын темірмен қырсаулаған, кәдімгі поптар мінетін арбамен. Апайдың бағы күтімсіздігімен, бұлбұлымен, күңкілдек кептерімен, алмасымен аты шыққан, ал үйі – шатырымен. Бақтың іргесінде, ауладағы алдымен көзге түсетін де осы үй – ағаштардың астында көміліп тұр, онша үлкен де емес, аласа ғана, бірақ талай ғасырға төтеп беретіндей атамзаманғы қарайып, қатып қалған сабан шатыры сонадайдан менмұндалап шалқаяды. Маған оның алдыңғы фасады ылғида тірі нәрсе сияқты көрінуші еді: басына дағарадай бөрік киген кәртәміш шал, жаңбыр мен күн көзінен шаршаған терезелер – жанары суалған екі көз. Сол екі көздің екі жағында екі бірдей колонналы баспалдақ. Соның күңқағарында қашан көрсең де тоқ көгершіндер томпайып отырады да, торғай дегенің шатырдан шатырға жаңбырша жауып жатқаны... Боз аспанның астындағы осы бір жыпжылы ұяға түскен қонақ біткен қашанда риза.

Үйге кірген бетте алдымен аңғаратының – алманың иісі, одан соң барып қызыл ағаштан жасалған көне жиһаз бен терезе көзіндегі кептіріп қойған үйеңкінің гүлі... Барлық бөлмелер – жалшылар тұрағы, зал, қонақ бөлмесі қашанда салқын әрі күңгірт: өйткені үйдің айналасы ағаш, терезелердің үстіңгі шынысы көк немесе бозбен боялып тасталған. Тым-тырс, құлаққа ұрғандай тыныштық, таптаза, креслолар, әшекейлі үстелдер, алтынды рамадағы айналар өмірі орнынан қозғалмайтын сияқты. Алдымен жөтелі естіледі де соңынан апайымыз шыға келеді. Иығында көлдей парсы шәлісі. Онша ірі де кісі емес, бірақ мынау өзінің мүлкі секілді мығым. Шіреніп шыққанымен жүзі жылы, бірден ескінің салты, мұра жайында әңгіме қозғайды да, сол әңгіменің үстінде дастарханда Антон тұқымынан бастап алманың неше түрі қаптап кетеді, мұнан да тамашасы – дәм-тұзы, бұршақпен бөктірген сүр ет, жанышталған тауық пен түйетауық, маринад пен қызыл квас, онысы таңдайдан кетпес керемет тәтті... Баққа шығатын терезе көтеріліп, күзгі бой сергітер салқын леп лап қояды...

III

Соңғы жылдары помещиктердің өшіп бара жатқан рухын ұстап тұрған аңшылық еді.

Кезінде Анна Герасимовнанықі секілді усадьбалар екінің бірінде кездесетін. Тозып бара жатқандары да болды, бірақ жері үлкен, жиырма десятина бағы бар, аста-төк өмір кешті. Рас, солардың кейбіреуі күні бүгінге дейін сақталған, алайда оларда тіршілік жоқ... Тройка да жоқ, салт "қырғыз" да жоқ, тазы да, құмай да жоқ, ең бастысы – менің марқұм бажам, аңшы-помещик Арсений Семеныч секілді иесі де жоқ.

Қырқүйектің соңында бақ пен қоймаларымыз қаңырап бос қалады, ауа райы да күрт бұзылады. Бейбастақ жел күні бойы ағаштарды жұлқылап, толассыз жаңбыр ертеңнен кешке дейін төгеді де тұрады. Ара-тұра түнерген бұлттың жыртығынан батып бара жатқан күннің алтын шапағы жылт ете қалатыны бар: әп-сәтте ауа тазарып, жел шайқаған жапырақтар мен бұтақтардың тірі торының арасынан шаншылған күн сәулесі көз ұялтады. Теріскейдегі қорғасындай ауыр бұлттардың иығында мұздай көк аспанның шеті жалтырайды, қорғасын бұлттардың бауырын тесіп, қарлы бұлттардың аппақ таулы өркештері жылжып келеді. Терезе алдында тұрып. "Мүмкін күн райы түзелер" деп үміттенесің. Бірақ жел басылар емес. Бақты алай-түлей жұлқылап, үй мұржасынан шыққан түтінді жыртып ала жөнеледі де тағы да күл секілді жырым-жырым бұлтты қуалап тығады. Жер бауырлап зулаған сол бұлт түтін сияқты күн көзін кірпік қаққанша тұмшалап тастайды. Бозғылт арай сөніп, көк аспанның терезесі жабылады, ал бақ ішінен тіршілік қашып, тағы да жаңбыр басталады... алғашында сыбырлап, ептеп қана, бара-бара үдеп, дауылды нөсерге айналады да қара түнек басады. Ақыры үрейлі де ұзақ түн келеді...

Осындай алай-дүлейден соң бақ жалаңаштанып, жылбыраған сыз жапырақтан еңсесі түскендей салбырап, біртүрлі жетімсіреп қалады. Есесіне аспан қайта ашылып, күздің ең соңғы қоштасу мерекесі – қазан айының басында жайнап шыға келгенін көрсеңіз! Ағаш басындағы селдір жапырақтар енді алғашқы бозқырауға дейін желбіреп тұрғаны. Қарайған бақ боз аспанның күмбезіне телміріп, жылуы жоқ болса да жарқыраған сәулеге күншуақтап боқырауды күтеді. Жазық алқаптың бір тұсы сүдігерден қара барқыт, енді бір тұсы күздік бидайдың тебіндеп келе жатқан желкегінен көкпеңбек... Аңға шығатын да мезгіл жетті-ау!

Мен өзімді Арсений Семенычтің усадьбасында, үлкен үйде жүрмін деп сезінемін, трубка мен папиростың түтініне мелдектеген кең зал. Халық лықа, бәрі де күнге тотығып, желқақты болған жігіттер, үстерінде күрте, аяқтарында ұзын қонышты саптама. Жаңа ғана ыңқия тойып түстенген, қызара бөртіп, аңға шығар алдындағы бөспе әңгімеге елірісіп отыр, бірақ арақтың сарқынын астан соң да төңкеріп ішуді ұмытпайды. Ал тыста керней боздап, иттер бейберекет ұли бастаған. Арсений Семенычтің қара құмайы үстел үстіне қарғып шығып, табақтағы тұздықты, қоян сирағының қалдығын асай бастаған. Кенет жанұшыра қыңсылап, табақ пен рюмкаларды төңкере үстел үстінен секіріп түсті: қамшысын ұстап кабинеттен шыға келген Арсений Семенычтің күрс еткізген револьверінің даусынан құлақ тұнды. Залдағы түтін бұрынғыдан да қоюланып, Арсений Семеныч былқ етпей күліп тұр.

– Қап, тимей кеткенін қарашы! – деп өкінгендей жорта көзін жымындатады.

Ұзын бойлы, арықтау келген сыптықтай, бірақ иықты, бет-жүзі сыған секілді еркектің көркемі еді. Көзі жайнап тұр, өте шапшаң, үстінде қызыл жібек көйлек, барқыт шалбар, аяқта саптама. Итін де, қонақтарын да шошытып, әзілі аралас қоңыр дауыспен мәнерлеп тақпақтай жөнелді:

Тезірек, тезірек дон жүйрігін ерттелік
Мүйіз сырнай асынуды ұмытып кетпелік!

– Жә, алтын уақытты арзандатып алмайық! – дейді содан соң.

Кешқұрым Арсений Семенычтың нөкеріне еріп салқын да сызды ауаны көкірегін кере жұтқан бозбаланың жүрек лүпілін мен әлі күнге ұмытқан жоқпын. Қызыл Қырат, Дүбірлі Арал дейтұғын бір ғана атының өзі аңшының делебесін қоздыратын қалың орманға шулаған иттерді қоя берсең, астында аласа ғана арынды білмейтін асау қырғыз болса, тізгінді шірей тартып, тақымды тас қылып қысып қатып қалсаң, шіркін! Пысқырынып, қара жерді тұяғымен ойып түсетіндей тарпаңдап білегінді талдырса, сары жапырақтың қалың көрпесін бұрқырата ескен күрс-күрс желістен шық басқан иен орман күрсінгендей болушы еді. Алыста әлдебір ит шаңқ еткен, оған екінші біреуі, үшіншісі қосылып, әрберден соң бүкіл орман құдды шыны секілді ит пен адам дауысынан күңгірлеп жөнеледі. Кенет осы шуды қақ жарып мылтық гүрс еткен, жаңғырық бәрін тұншықтырып алыстан кеткенде:

– Алдын тос! – деп шарылдаған әлдебір даусынан орман шіміркенді.

"Алдынан тосайын" деген бір ой ес-ақылдан айырады. Атыңды тебініп қалып, арқаннан босағандай алдыңда не барына қарамастан ақақтата шабасың. Көз алдыңнан пыпылдап қалып жатқан ағаштар, бетіңнен шып-шып ұрған жапырақтар. Орманнан шыға келгенде көк шалғында созыла шұбырған ала-құла иттерді көресің де қырғыздың басын еркін жіберіп тағының алдын кесуге ұмтыласың, көк шалғын алқап та, сарғайған аңыз да артта қалып, келесі аралға жеткенде абалаған иттердің қарасы көзден ғайып болады. Ақыры алқынған атың да қара терге түсіп, ет қызуымен өзің де көк тер болып тоқтайсың да, орманды сайдың мұздай салқын ауасын қомағайлана сіміресің. Алыста аңшылар мен иттердің үні құмыға бастайды, ал сенің маңайың өлі тыныштық. Саңылау-саңылау сидиған ағаштар селт етпей мелшиіп қалған, сен өзіңді әлдебір ит тұмсығы өтпейтін жыныққа келіп қамалғандай сезінесің. Жыра-жырадан саңырауқұлақтың сызы, шіріген жапырақ пен дым тартқан ағаш қабығының иісі алқымды бітеп барады. Орман сызы барған сайын үдеп, ызғар қысып, қас қарайып келеді... Енді қоналқы табу керек. Бірақ құғыннан соң иттерді жинап алу да қиын. Қалың бытқылда мүйіз сырнай дамылсыз боздап, біразға дейін иттердің қыңсылы мен балағат сөз басылмайды... Ақыры әбден көз байланғанда топырлаған аңшылар тіпті танымайтын әлдебір бойдақ помещиктің усадьбасына киіп-жарып кіреді де, қонақтарды қарсы алуға үйден алып шыққан шам, шырақ пен шамның жарығында ауланы абыр-дүбір шуға толтырып жібереді.

Кейде мұндай қонақжай көршінің үйінде аңшылар бірнеше күн еру боп жататын кездері де болады. Таң атар атпастан суық желдің өтінде, бозқырауды шалғындап аттанысады да ымырт түсе қайтып оралады, үсті-бастары балшықтан сатал-сатал, аттың тері мен атқан аңның терісінен күлімсі иіс мүңкіп, сонан әй келіп ішу басталады. Далада күні бойы суық сорған жұртқа қонақжай үй қашанда жылы. Белдемшелерін ағытып тастап бөлмеден бөлмені шарлайды, есепсіз ішіп-жеп, еденді қанға бояп, көзі шарасынан шыға азуы ақсиып залдың ортасында жатқан арлан қасқырды қалай атқандары туралы сабындай көпіртіп ел естімеген хикаяны соғады келіп. Арақ пен тамақтан соң тұла бойың салдырап, тәтті бір ұйқыны аңсайсың да әңгімені ағынды судың ар жағынан естігендей әсерде боласың. Жел өпкен бетің дуылдап, көзіңді жұмсаңақ аяғыңның астынан жер көшіп жөнеледі. Әлдебір бұрыштағы қабырғасына құдай суретін іліп шырақ қойған бөлмеде басың жастыққа тиісімен көз алдыңа ала-құла иттер елестеп, ат үстінде келе жатқандай бүкіл денең сыздайды, сөйтіп жатып осының бәрін – суретті де, иттерді де, сезіміңді де ұйқы дүниесіне өзіңмен бірге ала кеткенінді білмей де қаласың, ал жатқан жерің бір кезде шалдың шоқынатын бөлмесі екені есіңде де жоқ, өлімі аңызға толы шал марқұм, мүмкін дәл осы төсекте жатып көз жұмған да шығар-ау.

Кейде аңшыларға ілесе алмай ұйықтап қаласың. Сол күндердің рақаты тіпті ерекше. Оянып, төсектен тұрмастан ұзақ жатасың. Үй тып-тыныш. Бөлмелерді аралап пешке от жағып жүрген бағбанның аяқ тықырынан, пеш көмейінен шыққан отынның сытырынан басқа дыбыс жоқ. Алда усадьбаның ұзақты күнге созылатын мылқау тыныштығы. Асықпай киінесің, бақты аралап, ұмыт қалған сүп-суық алманы тауып аласың, бір қызығы, сол алма басқасынан мүлдем ерекше, тым тәтті сияқты көрінеді. Бұдан соң қолыңа кітап аласың – атамыздан қалған, қалың былғары тысты, алғашқы бетінде алтын жұлдыз жапсырған ескі кітаптар. Шіркеу дәптері секілді сарғайып, қурап кеткен парақтарының иісі де ғажап. Қышқылтым, көне иісмайының көк татыған жағымды өңезін еске салады... Әр парақтың шетіне құс қауырсынымен мәнерлеп тұрып жазып кеткен ескертпелері де есте қалады: "көне мен бүгінгі философтардың ой-санасына лайық, ақыл мен сезімнің ғажайып көрінісі" деген жазу ашып жібергенде алғашқы беттен көзге түседі. Амалсыз кітапты оқуға кірісесің. Мынау – Дворянин-философ", аллегория, осыдан жүз жыл бұрын әлдебір сансыз орденнің иесі "қоғамдық ой-сана" дейтұғын баспаханада бастырып шығарған екен, әңгіме төркіні – кезінде "дворянин философ уақыты мен ақыл-ойын қиып, адам санасының биігінен ауласында отырып дүниенің болашақ жоспарын жасамақ болыпты". Бұдан соң " Вольтер мырзаның сатиралық, философиялық шығармаларына" тап боласың да, аударманың тамаша әсемдігіне қайран қаласың: "Құрметті менің патшаларым! Эразм алты ондық ғасырда ақымақтыққа мадақ жазған екен (мәнері мен тыныс белгілері қаз-қалпында); сіздер маған енді ақылды көкке көтер деп бұйырасыздар...". Содан Екатерина заманының ескісінен романтикалық дәуірге, альманахтарға, сентиментальді-көпірме, қалың романдарға жетесің... Осы кезде көкек сағат ішінен ыршып шығып, желкеңде тұрып алып мазақтап, иен үйді басына көтереді. Әрі-беріден соң жүрегіңді білдірмей сағынышты бір мұң жайлай бастайды...

Мынау "Алексистің құпиясы", ал мынау "Виктор, әлде ормандағы сәби": "Түн ортасы! Әулиедей тыныштық күндізгі айқай-шу мен тұрғындардың дарақы әндерін түріп шықты. Ұйқы біздің жартышарымыздың бетіне өзінің қарақұрық қанатын жайды; бұл енді оның бетінен тас түнек пен арманды сыпырып тастайды... Арман... Сорлының қасіретін қайта-қайта қозғағаны болмаса одан не дауа!". Көз алдыңнан көненің тәтті сөздері көлбеңдеп өтеді: жартастар мен қалың орман, сұрғылт ай, жалғыздық, елес пен албасты, роза мен лилия, "алапес пен делқұлының бейбастақтығы", Людмила мен Алейнаның үлбіреген қолдары... Ал мынау Жуковскийдің, Батюшковтың, лицеист Пушкиннің аттары жазылған журналдар. Сағынышпен әжең есіңе түседі, клавикордта ойнаған полонезін, егіліп отырып "Евгений Онегиннен" үзінді оқитынын еске аласың. Көне, армандай сағынышты өмір көз алдыңа келеді... Бір кезде дворян усадьбаларында көрікті қыздар мен әйелдер өмір сүрген екен. Солардың портреттері қабырғадан маған қарап тұр, шаштарын баяғыша түйген әдемі аристократ бастар қиыла қарап, ұзын кірпіктерін мөлиген мұңды көздеріне түсіріп жіберген...

IV

Помещиктердің усадьбасынан антон алмасының иісі көшіп кеткен. Бәрі де кеше ғана еді, ал маған тұтас бір ғасыр өткендей көрінеді. Выселканың қарттары да жоқ, Анна Герасимовна да дүние салған, Арсений Семеныч өзінөзі атып тастады... Ұлтарақтай жер иелерінің заманы туды, бірақ бұлар да кедейленіп, жоқшылыққа ұшырауда. Дегенмен сол ұлтарақтай жерге табынған жоқшылық өмірдің барына да шүкір.

Міне, мен тағы да қара күзде өзімді деревнядан көремін. Күн бұлыңғыр, аспан бұлтты. Ертеңгісін атқа мініп, мылтығымды асынамын да жалғызит ертіп қырға шығамын. Жел мылтықтың аузын ұлытып, кейде қар қылаулатып беттен осады. Күні бойы мен даланы шарлаймын... Әрі аш, әрі әбден шаршап ымырт үйіріле усадьбаға қайтамын, Выселканың шамы көрінгеннен-ақ түтін иісі танауыңды қытықтап, көңілің көтеріліп, жаның жадырап сала береді. Есімде, біздің үй осы мезгілде "ымырттап", шам жақпастан қаракөлеңкеде әңгіме құруды ұнататын еді. Кіріп келгенде ішкі екінші терезелерді салып қойғанын көремін де, қысқы тып-тыныш жайбарақат тіршілікті сағынғандай боламын. Жалшылар лашығында қызметші пешке от жағып жатады, ал мен бала кезімдегідей қыстың ызғары тепкен сабанға жүрелеп отыра кетемін де, бірде жалындаған пеш көмейіне, бірде терезеден қарауытып, мұң шақырып ымырт басып бара жатқан тысқа қараймын. Одан көпшілік бөлмесіне барамын: қыздар дөкет пышақтары жарқылдап капуста турап жатады, мен пышақтың тарсылы мен мұңға толы деревняның тамаша әнін тыңдап отырамын. Кейде көршіміз, шағын жер иесі келеді де, мені біраз уақытқа ертіп кетеді... Шағын да болса оның өз рақаты жетіп жатыр.

Шағын шаруаның иесі ерте тұрады. Күшене керіліп төсектен тұрады да арзан темекіден, болмаса жай махоркадан шылым орайды. Қарашаның ертеңгілік бозғылт сәулесінен жалаңаш кабинет алагеуім тартып, кереует басындағы түлкінің құла терісін, шаровар, кестелі қисық жағалы көйлек киген қапсағай денелі қожайынды іліпқашып тұрады да, айнадан оның қыпшаққа жақын ажарын аңғарасың. Алагеуім, жып-жылы үйде тас керең тыныштық. Есік сыртындағы дәлізден осы үйді қыз кезінен паналаған кәрі аспазшының қорылы естіледі. Соны біле тұра қожайын:

– Лукерья! Самауыр! – деп бөлмені жаңғырта айқай салады.

Содан соң етігін киіп, белдемшесін иығына арта салады да, көйлегінің өңірін түймелеместен баспалдаққа шығады. Есігі бекітулі сеңкеден иттің иісі мұңкиді; еріне керіліп, қыңсылай есінеп, езулерін кере созған тазылар иесін қоршай бастайды.

– Жат! – деп жай ғана зекіген болады да, қожайын бақты кесіп қоймаға қарай беттейді.

Таңғы шытқыл ауаны, түнімен бүрісіп, тоңып тұрған бақтың ызғарын көкірегін кере жұтып, жармысы оталып қалған қайыңды тоғайдың түбіндегі қарайып кеткен қу жапырақтарды бытырлата кешіп барады. Бұлыңғыр аласа аспанның астынан шатыр жиегінде ұйықтап отырған кептерлердің үрпиген нобайы көрінеді... Аңға шығу үшін таптырмайтын күн. Аллеяның ортасында қожайын біраз аялдап, күзгі далаға, бұзаулар жайылып жүрген күздік бидайдың көк алқабына ұзақ қарайды. Құмайдың екі қаншығы қыңсылап оның етігін аймалап жүр, ал Заливай бақтың сыртына шығып кеткен: тікенді бұталардан секіріп, аңшыны түз даласына шақыратын секілді. Бірақ құмаймен қазір не бітіресің? Аң қазір жазықта, сүрлеу мен жымда, орманға жоламайды, өйткені жапырақтың сылдырынан үркеді... Шіркін, тазы болар ма еді!

Қырманда астық соғу басталған. Молотилканың барабаны жай ғана гуілдеп тұр. Қомыт-сайманды керіле тартып, қи шеңберін шыр айналып аттар жүр. Шеңбердің ортасында, орындық үстінде айналып отырған айдаушы айқайлап қойып, үнемі көзі таңулы ұйқылы-ояу шабан боз керікті бишікпен шықпырта береді.

– Қыздар, әй қыздар, тездетіңдер! – деп кенеп көйлек киген бау лақтырушы шырылдап тұр.

– Құдай оңдасын! – деп жігіт алғашқы бауды барабанның көмейіне атып жіберді, бау сықырлап, бытырлап быт-шыты шығады да шаңы аспанға бірақ бұрқ етеді. Барабанның гүжілі бұрынғыдан күшейе түседі де, жұмыс қызып, кешікпей тарсыл-күрсіл бір-бірімен ұласып, дән соғудың құлаққа жағымды гуіліне айналады. Қожайын қырман аузында қызылды-жасылды орамалдардың қара көлеңкедегі желбірін, сабанды қапсырып, тырмауыш ұстаған қолдардың қимылын бақылап, барабанның гуілімен жарысқан ат айдаушының ысқырығы мен айқайына риза болып тұрғаны. Топан бұлтша будақтап қақпадан бұрқырайды. Есік көзінде тапжылмай тұрған қожайынның үстібасын шаң тұтқан. Жиі-жиі далаға көз тастап қояды... Кешікпей дала да боз тартар, кешікпей оны да бозқырау басар...

Бозқырау қардың басы. Тазы жоқ, қарашада аңға шығар амал да жоқ; бірақ қыс келісімен құмаймен де "жұмыс" басталады. Сонда тағы да баяғыдай шағын байлар бір-бірін тауып, тағы да соңғы тиын-тебендерін қағып-сілкіп ішіс басталады, күні бойы қарлы түзде қаңғырумен күн өлтіреді. Ал кешкісін қайдағы бір түкпірдегі хутордың флигелінде қысқы түннің шымылдығын тесіп от жылтырайды. Сол қуықтай тар флигельде темекінің түтіні қалықтап, балауыз шырақ сығырайып, гитараның шектері күйге келеді...

Ымыртта жынданған жел бебеу қақты,
Қақпамның жусап тұрған аузын ашты – деп әлдекім қоңыр дауыспен бастайды. Басқалары бетбетімен жамырап, монтаны әзілдескен болып мұңды дауыспен қостайды:
Қақпамның жусап тұрған аузын ашты,
Ақ қармен сайрап жатқан жолды басты...

Орыс тілінен аударған Қалихан ЫСҚАҚ

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ОФИЦИАЛЬНО

ГЛАВА ГОСУДАРСТВА ПРОВЕЛ ВСТРЕЧУ

В ХОДЕ ВСТРЕЧИ БЫЛИ ОБСУЖДЕНЫ ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА КАЗАХСТАНА С ОРГАНИЗАЦИЕЙ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ. ОСОБОЕ ВНИМАНИЕ БЫЛО УДЕЛЕНО СОВМЕСТНЫМ УСИЛИЯМ ПО ПРОТИВОДЕЙСТВИЮ ПАНДЕМИИ, А ТАКЖЕ ОБЕСПЕЧЕНИЮ РЕГИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ И СТАБИЛЬНОСТИ.

Касым-Жомарт Токаев отметил, что визит Председателя Генеральной Ассамблеи ООН ВолканаБозкыра в Казахстан и регион является свидетельством возрастающей роли Центральной Азии.

– Ваш визит чрезвычайно важен с точки зрения оценки развития ситуации в Центральной Азии – региона, который приобретает все большую значимость в контексте глобальной политики. Рад видеть Вас в качестве избранного Председателя Генеральной Ассамблеи ООН. Полагаю, что Ваша ответственная и важная миссия на этом посту будет успешной. Мы рассматриваем ООН в качестве оплота мультилатерализма. Казахстан в полной мере привержен целям Организации Объединенных Наций. Под Вашим мудрым председательством Генеральная Ассамблея вносит большой вклад в достижение целей Организации, особенно, в условиях негативных последствий пандемии, затронувшей все сферы повседневной жизни, – сказал Президент Казахстана.

Глава государства полагает, что международное сообщество должно быть более сплоченным в деле противодействия последствиям пандемии.

– Казахстан как ответственный член международного сообщества будет прилагать все усилия для преодоления этого кризиса. Мы разработали нашу собственную вакцину. В будущем, в случае необходимости, мы готовы предоставить ее нуждающимся странам, – подчеркнул Касым-Жомарт Токаев.

Волкан Бозкыр поблагодарил Президента за теплый прием и высоко оценил итоги деятельности Казахстана в Совете Безопасности ООН, а также проводимую работу по урегулированию сирийского конфликта.

– Казахстан весьма активно вовлечен в деятельность Организации Объединенных Наций. Вы много лет проработали в системе ООН. У Вас большой опыт. Руководство страны также активно взаимодействует с Организацией. Приветствую вклад Казахстана в мирное урегулирование конфликта в Сирии, известный, как Астанинский процесс, – отметил Председатель Генеральной Ассамблеи ООН.

Во время беседы также затронуты вопросы обеспечения региональной безопасности и стабильности в контексте ситуации в Афганистане.

К.ПФАЙФЕР.

ЗДОРОВЬЕ

ВОЗ ЗАЯВИЛА ОБ УХУДШЕНИИ СИТУАЦИИ

Рост числа новых случаев Covid-19 и смертей растёт четвёртую неделю подряд.

Глава Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ) Тедрос Адханом Гебрейесус заявил об ухудшении ситуации с Covid-19 во всём мире.

По его словам, рост числа новых случаев Covid-19 и смертей растёт четвёртую неделю подряд.

"После 10 недель спада количество смертей снова растёт. Мы продолжаем получать сообщения из всех регионов мира о выходе больниц на полную мощность. Вариант Delta стремительно распространяется по миру, вызывая новый всплеск случаев заболевания и смерти", – заявил Тедрос Адханом Гебрейесус.

Он подчеркнул, что особенно тяжёлая ситуация наблюдается в странах с низким охватом вакцинацией.

"Delta и другие варианты с высокой степенью передачи вызывают катастрофические волны случаев заболевания, которые приводят к большому количеству госпитализаций и смертей. Даже страны, которым удалось предотвратить ранние волны эпидемии только с помощью мер общественного здравоохранения, сейчас находятся в эпицентре вспышек. Вакцины никогда не были выходом из этого кризиса сами по себе, но нынешняя волна снова демонстрирует, насколько мощным средством борьбы с этим вирусом они являются", – сказал глава ВОЗ.

Сейчас вариант Delta обнаружен более чем в 104 странах, и по данным ВОЗ, этот штамм вскоре станет доминирующим, циркулирующим во всём мире.

"Сегодня я хочу сказать, что мы переживаем обострение чрезвычайной ситуации в области общественного здравоохранения, которая ещё больше угрожает жизням и восстановлению мировой экономики", – отметил Тедрос Адханом Гебрейесус.

СОБ. КОРР.

МИРОВЫЕ НОВОСТИ

ОЛИМПИЙСКАЯ ДЕРЕВНЯ В ТОКИО

НА ТЕРРИТОРИИ СТОЛИЦЫ ЯПОНИИ НАЧАЛА ФУНКЦИОНИРОВАТЬ ОЛИМПИЙСКАЯ ДЕРЕВНЯ, СООБЩАЕТ ГАЗЕТА «АЛАТАУ» СО ССЫЛКОЙ НА ТАСС.

Об этом во вторник объявил организационный комитет летних Олимпийских игр в Токио, отказавшийся от проведения церемонии открытия этого объекта в связи с пандемией.

Площадь деревни, находящейся на берегу Токийского залива, составляет около 44 гектаров. Она рассчитана на одновременное проживание 18 тыс. спортсменов и других членов олимпийских сборных, которые на время Игр заселят около 3,8 тыс. квартир. Атлеты будут прибывать в деревню за пять дней до начала своих соревнований и будут обязаны покинуть ее в течение двух суток после их завершения.

Между тем организаторы могут позволить некоторым спортсменам продлить срок проживания, если они потребуются для проведения тренировок других атлетов, таких как борцы и теннисисты. Кроме того, им разрешат остаться, чтобы обеспечить присутствие представителей всех стран - участниц Олимпиады на церемониях открытия и закрытия Игр.

Для предотвращения распространения коронавируса на территории деревни будет круглосуточно работать отдельный медицинский блок, предназначенный для осмотра спортсменов с симптомами заражения. Помимо этого, атлетам придется ежедневно сдавать тест на инфицирование, а также носить защитные маски и строго соблюдать социальное дистанцирование. Тем не менее им позволят проносить алкогольные напитки в свои номера при условии, что они будут употреблять их в одиночестве.

Олимпиада в Токио должна была пройти с 24 июля по 9 августа 2020 года. Из-за пандемии состязания перенесли на год, теперь они состоятся с 23 июля по 8 августа. Организаторы решили проводить Игры без иностранных болельщиков, местных зрителей также не допустят на олимпийские мероприятия в шести японских префектурах, включая Токио.

«ALATAU-AQPARAT»

● НОВОСТИ

ПЛАНИРУЕТСЯ ЛИ ПРИНЯТЬ ЗАКОН О ЗАЩИТЕ КАЗАХОВ В ДРУГИХ СТРАНАХ?

ЭТОТ ВОПРОС ПРОКОММЕНТИРОВАЛ НА БРИФИНГЕ В СЦК ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ НАО "ФОНД ОТАНДАСТАР" МАГАУИЯ САРБАСОВ.

Как отметил Сарбасов, в настоящее время для кандастар упрощена процедура получения казахстанского гражданства.

Например, если ранее требовалось ждать, то сейчас в течение трех месяцев можно решить вопрос гражданства. Эта норма направлена только на этнических казахов. Для других национальностей такого нет, - уточнил он.

Касательно вопроса по поводу защиты казахов за рубежом: глава фонда рассказал о готовящихся законодательных поправках в этом направлении. Правда, сроки принятия документа пока неизвестны.

Вопрос защиты казахов за рубежом - это ведь гражданин другого государства, и из-за этого защищать их интересы, наверное, не совсем правильно. Но поддержка гуманитарных и культурных связей - это другой вопрос. В целом, сейчас разрабатывается проект закона по определению статуса казахов за рубежом. Мы внесли свои предложения в уполномоченные госорганы. Есть общественная комиссия, ее возглавляет Марат Бахтиярулы. В этой общественной комиссии эти вопросы обсуждались и около 400 предложений направлены в госорганы. Прием закона - очень длительный процесс: должны пройти слушания, заседания перед тем, как он будет рассматриваться в парламенте. Все эти работы проводятся. Я не могу сказать по срокам, к сожалению, - заключил Сарбасов.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

ОБРАЗОВАНИЕ

НАЗВАНА ДАТА НАЧАЛА КОНКУРСА НА ПОЛУЧЕНИЕ ГРАНТОВ

В Казахстане прием документов для участия в конкурсе присуждения образовательных грантов начнется 16 июля.

По данным МОН РК, прием будет осуществляться электронно.

В вузах также будут работать виртуальные приемные комиссии, которые будут консультировать абитуриентов посредством видеосвязи. Поступающие могут участвовать в конкурсе с одним из двух результатов ЕНТ, который проходил в период с 6 мая по 1 июля, - уточнили в пресс-службе.

При подаче заявления абитуриентам необходимо прикрепить электронные копии аттестата, приложения к аттестату и цифровое фото размером 3×4 в форме электронного документа, а также копии других подтверждающих документов.

Если абитуриент является обладателем "Алтын белгі" либо награжден знаком отличия за проявленный патриотизм и активную гражданскую позицию, то он обладает преимущественным правом при равенстве баллов. Аналогичное преимущество есть и у победителей олимпиад и спортивных соревнований. Для того, чтобы такие достижения были учтены, при подаче документов необходимо прикрепить копии подтверждающих документов.

При наличии международного сертификата, подтверждающего владение иностранным языком, заявитель указывает наименование международного языкового сертификата, балл и прикрепляет электронный сертификат.

Стоит отметить, что в этом году при распределении образовательных грантов МОН РК впервые выделило квоты и для социально уязвимых слоев населения.

Претендовать на гранты в национальных вузах смогут абитуриенты, набравшие не менее 65 баллов по итогам ЕНТ.

"Педагогические науки" - не менее 75 баллов, "Здравоохранение" - не менее 70 баллов, "Сельское хозяйство и биоресурсы", "Ветеринария" - не менее 60 баллов, в другие вузы - не менее 50 баллов. При этом по каждому предмету ЕНТ и (или) творческому экзамену необходимо набрать не менее пяти баллов.

Карина Пфайфер

Бейсенбі - Четверг, 22 шілде

ҚАЗАҚСТАН

06.00, 03.45 Әнұран
06.05 «Қазыналы Қазақстан»
06.25, 17.00, 20.00, 00.35 AQPARAT
07.05 «Ауылдастар»
07.35 «Көңіл толқыны»
08.20 «Оралман»
10.00, 18.00 Т/х «Асау толқын»
12.00, 17.20 «Қызық екен...»
13.00 «Сүйкімді София»
14.00 «DARYN»
15.00, 03.20 «Menin Qazaqstanym»
15.30, 20.35 «Замандастар»
22.20 Т/х «Жат мекен»
23.50 «Егіз-лебіз»
00.50 «Сана»
02.15 «Теледәрігер»

ХАБАР

06.00 «Хабарline»
07.00 «Таңғы хабар»
10.00,01.00 «Әсем әуен»
10.15, 00.00 «Сырты бүтін»
12.00, 21.30 «Сырлы қала»
14.30 «Бәсеке»
15.00 «Тарих. Тағдыр . Тұлға»
16.00 Телесериал
18.00 Игра смерти
20.00 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Індетпен күрескен Қазақстан»
20.45 «Как боролись с эпидемиями в Казахстане»
21.00 Итоги дня

АСТАНА

06.00 «Ән мен әзіл»
06.05 «Күлдірген»
07.00 «Ұрланған тағдыр»
08.00, 14.15 М/ф «Маша и медведь»
10.00, 22.00 Т/х «Тұмарым»
11.30, 21.00 Т/с «Ұлым»
12.30, 23.10 Т/х «Ай мен күн»
14.00 «Айтарым бар»
15.30, 03.50 «Үздік әзілдер»
16.00 «Сүлеймен сұлтан»
17.00 «Аладдин»
18.00 Т/х «Тағдырым жазылған күн»
20.00,01.10 ASTANA TIMES
20.55 Loto 6/49 Прямой эфир
00.20 «Қош келдіңіз»
02.00 «Біреудің есебінен» деректі драма
02.45 «KazNet»
04.35 «Біздің ауыл»
05.05 «Отбасы»
05.30 «Бірегей»

ЕВРАЗИЯ

06.00 Т/х «Әйел сыры»
06.40,03.15 «Той заказ»
07.10,04.00 « Той базар»
08.00 «Доброе утро»
11.00 «Жить здорово»
12.00 «На самом деле»
13.00 Концерт
14.15 ,02.50 «112».. Тікелей эфир
14.30 «Qoslike». Тікелей эфир
18.30, 02.45 «Басты жаңалықтар»
19.00 Сериал «Анатомия сердца»
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.30 «Ментовские войны»
00.30 «ХИРОМАНТ. ЛИНИИ СУДЕБ»
01.30 «П@утина»
02.50 «Әйел сыры»

КТК

07.05 Кешкі жаңалықтар
07.30 Т/х «Өмір сабағы»
08.30 «Ясминнің тағдыры»
09.10 «Сен мықтысың, тек алға!»
09.40 Новости
10.15 «Ты помнишь, как все начиналось»
11.30 «Я люблю своего мужа»
13.50 «Мельник»
16.00 «Гений»
18.00 «ЕКІНШІ ӘЙЕЛ»
19.30 Кешкі жаңалықтар
20.00 ,01.30 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
21.35 «Я люблю своего мужа»
02.15 «Сен мықтысың, тек алға!»
03.00 «Әйел қырық шырақты»
03.40, 04.10 Кешкі жаңалықтар

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 М/ф «Тобот»
10.30 Д/ф «Кең ауқымда»
11.00 «Сыралғы»
11.45 «Спорт»
12.00 «Шашу»
13.00 Т/х «Бәрі де анам жайлы»
14.00 К/ф «Махаббатым менің...»
15.55 «Әсем әуен»
16.30 Д/ф «Кең ауқымда»
17.00 «Шашу» /тікелей эфир/
17.45 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
17.52 «Тәуелсіздік жылнамасы»
18.00 Жаңалық
18.15 Новости
18.25 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
18.35 «Дәрігер кеңесі» /тікелей эфир/
19.20 «Тәуелсіздік жылнамасы»
19.30 Д/ф «Кең ауқымда»
20.00 «Зейнеп апаның әңгімелері»
20.15 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 Д/ф «Кең ауқымда»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Бәрі де анам жайлы» (49-50 серия)
23.10 Новости
23.35 Жаңалықтар

31 КАНАЛ

06.00 Ризамын (каз.)
06.30 «Әзілдер күнделігі»
07.20, 20.00 Информбюро (повтор)
08.40, 16.50 «Экстрасенсы-детективы»
09.50 «Иффет»
11.00, 23.30 Сериал «Ананди»
12.00 Сериал «Қырсық Ханзада»
13.40 Урфин Джюс возвращается»
14.10 «Восьмидесятые»
16.30 «Кухня-3»
17.50 «Астерикс и Облеликс в Британии»
21.00 «Таинственный сад»
22.20 «Денежный поезд»
03.30 1001 анекдот
05.00 Әзіл студио

7 КАНАЛ

06.00,05.00 «Қуырдақ»
07.00 «Оян, QAZAQSTAN»
09.00, 15.00 «Мезгілсіз сезім»
10.00,17.00 Т/с «Позднее раскаяние»
10.50,19.30 Т/х «НЕИСПРАВИМЫЕ»
13.00 «Бастық боламын»
17.00, 00.00 Сериал «ИП ПИРОГОВА-2»
19.00 «Студия 7»
21.30 «Ата-ана, бала-шаға»
22.00, 03.00 «Арам ақша.Адал махаббат »

Жұма - Пятница, 23 шілде

ҚАЗАҚСТАН

06.05 Д/ф «Қазыналы Қазақстан»
06.25, 13.00, 17.00, 20.00, 01.55 Aqparat
07.05 «Ауылдастар»
07.35 Т/х «Көңіл толқыны»
08.20 К/ф «Шырақшы»
10.00 Телехикая «Асау толқын»
11.00, 18.00 «Ғашықтық дерті»
12.00, 17.20 «Қызық екен...»
13.00 «Сүйкімді София»
14.00 «Daryn» телеолимпиада
14.50, 03.20 «Тәуелсіздік тәуекелдері»
15.30, 20.35 «Замандастар»
22.20 Т/х «Жат Мекен»
23.20 «Егіз лебіз»
01.00 «Сана» ток-шоу
02.30 «Теледәрігер»

ХАБАР

06.00 Т/х «Қызық Times»
07.00 «Таңғы хабар»
10.00, 01.30«Әсем әуен»
10.15, 00.00 Д/ф «Сырты бүтін»
12.00, 21,30 Т/х «Сырлы қала»
15.00 «Тарих.Тағдыр. Тұлға»
16.00 Телесериал
18.00 Мегахит «Мерзлая земля»
20.00 Қорытынды жаналықтар
20.30 «Індетпен күрескен Қазақстан». Вакциналау тарихы
21.00 Итоги дня

АСТАНА

06.00 «Ән мен әзіл» концерттік
06.30 «Күлдірген»
07.00 Т/х «Ұрланған Тағдыр»
08.00 М/ф «Маша и Медведь»
09.50, 22.00 Т/х «Тұмарым»
11.20, 21.00 Т/х «Ұлым»
12.20, 23.10 Т/х «Ай мен Күн»
14.00 «30 лет Независимости»
14.05 «Өмір – дастан»
14.30 М/ф «Гризли и лемминги»
15.30 Т/х «Сүлеймен Сұлтан»
17.00 Т/х «Аладдин»
18.00 Т/х «Тағдырым жазылған күн»
20.00, 01.30 «Астана times»
20.30, 03.05 «Үздік әзілдер»»
20.55 Loto 5/36
00.40 «Қош келдіңіз»
02.00 Х/ф «Біреудің есебінен»
02.45 «KazNet»
03.50 «Интерны»
04.35 «Біздің ауыл»
05.05 «Отбасы»
05.30 «Бірегей»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 03.05 «Әйел сыры»
06.40, 04.35 «Той заказ»
07.05, 03.50 «Той базар»
08.00 «Доброе утро»
11.00 «Жить здорово!»
12.00, 20.00 «Главные новости»
12.30 «На самом деле»
13.30 «Жди меня» Казахстан»
14.30 «Qoslike»
18.30, 02.40 «Басты жаңалықтар»
19.00 «Пендеміз ғой»
20.00 «Главные новости»
20.30 «Поле чудес»
21.55 сериал «Перелетные птицы»
01.50 «П@утина+»

КТК

07.05,19.30,03.30-04.00 Кешкі жаңалықтар
07.30Т/х «Өмір сабағы»
08.10 Т/х «Ясминнің тағдыры»
08.50, 02.00 Т/х «Сен мықтысың, тек алға»
09.40 Новости
10.15 «Ты помнишь, как все начиналось» КТК – 30 лет
11.30 Мелодрама«Я люблю своего мужа»
13.50Д/ф «Мельник»
16.00 «Позднее счастье»
18.00 Т/х «Екінші әйел»
20.00, 01.0«КТКweb»
21.00 Вечерние новости
21.35«Барышня и хулиган»
02.40 «Әйел қырық шырақты»
03.50-04.10 «КТК қоржынынан»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 М/ф «Тобот»
10.30 Д/ф «Кең ауқымда»
11.00«Дәрігер кеңесі»
11.45 «Спорт»
12.00 «Шашу»
13.00 Т/х «Бәрі де анам жайлы»
14.00 К/ф «Қаһарман - Вир»
16.45 «Әсем әуен»
17.00 «Шашу» /тікелей эфир/
17.45 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
17.52 «Тәуелсіздік жылнамасы»
18.00 Жаңалық
18.15 Новости
18.25 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
18.35 «Сыралғы» /тікелей эфир/
19.20 «Тәуелсіздік жылнамасы»
19.30 Д/ф «Кең ауқымда»
20.00 «Спасая жизни»
20.15 «Ковид-шолу»/Ковид-обзор
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 Д/ф «Кең ауқымда»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Бәрі де анам жайлы» (51-52 серия)
23.10 Новости
23.35 Жаңалықтар

31 КАНАЛ

06.00 Ризамын
06.40 «Әзілдер күнделігі»
07.30, 20.00 Информбюро
08.30,16.30«Экстрасенсы-детективы»
09.40 «Иффет»
11.00, 00.30 «Ананди»
12.30 «Қырсық Ханзада»
14.00 «Восьмидесятые»
16.00 «Кухня-3»
18.00 Х/ф «Денежный поезд»
21.00 «Таинственный сад»
22.20 Х/ф «Гудзонский ястреб»
01.40 «Кел, татулайсайық!»
03.40 «1001 анекдот»
05.00 Әзіл студио

7 КАНАЛ

06.00, 05.10 «Қуырдақ»
07.00 «Оян, Qazaqstan»
09.00, 15.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
09.40 «Позднее раскаяние»
10.50 «Неиправимые»
13.00Т/х «Бастық боламын»
14.00, 02.40 Скетчком «Q-eli»
16.00 «Орёл и решка»
17.00 Х/ф «Я худею»
19.00 Вечерняя программа «Студия 7»
19.30 Шоу «Ну-ка, все вместе!»
21.30«Ата-ана, бала-шаға»
22.00, 03.00 «Арам ақша. Адал махаббат»
00.00 Шоу «Маска»

Сенбі - Суббота, 24 шілде

ҚАЗАҚСТАН

06.05, 02.10 «Қазыналы Қазақстан»
06.35,02.40 «Ғасырлар үні»
07.20 Aqparat
07.55 «Сырлы сахна»
08.30 Д/ф «Ғаламшарлар»
09.20 Т/х «Қалқанқұлақ»
10.00, 18.00 Т/«Ғашықтық дерті»
12.00«Әзіл әлемі»
14.00 «Бәмби»
15.30 «Ирірім. Ана қадірі»
17.10 «Daryn» шоу
20.00 «Езіз лебіз»
22.20 Т/х «Жат Мекен»
23.20 К/ф «Дон И»
01.30 Ауылдастар

ХАБАР

06.00 Т/х «Пәленшеевтер»
07.30 «Өзін-өзі тану»
07.40, 23.00«Әсем әуен»
08.15, 00.00Т/х «Армандастар»
10.00 «Tangy fresh»
11.00 «31 Бөлімше»
12.00 «Тұншыққан сезім»
13.30 Жұлдызды жекпе-жек
15.30 «Чужое гнездо»
17.30 «Ән әлемі»
18.00 «Хит жазамыз»
19.15 «Qazaq Golden Hits»
21.00 Ақпарат арнасы «7 күн»
21.15«Хабарлас»ток-шоу
22.15 «Ән әлемі» Қайрат Баекенов пен «Формат» тобының шоу концерті

АСТАНА

06.00, 05.30 «Ән мен әзіл»
06.30 «Күлдірген»
07.00, 05.00 «Үздік әзілдер»
08.00 М/ф «Маша и Медведь»
09.50, 22.00 Т/х «Тұмарым»
11.20, 21.00 Т/х «Ұлым»
12.20, 23.10 Т/х «Ай мен күн»
14.00 Х/ф «Дом летающих кинжалов»
16.30 «Алдараспан»
18.00 Т/х «Тағдырым жазылған күн»
20.00 «Из первых уст»
20.25 «100 сұхбат»
20.55 «Loto 6/49»
00.40 Х/ф «Дэнни цепной пес»
03.10 «Azil keshi»
04.10 Той жыры
04.40 «KazNet»

ЕВРАЗИЯ

06.00 Т/х «Әйел сыры»
07.10, 03.15«Той базар»
08.10, 04.00 «Тамаша City»
09.00 «Ең алғашқы...»
10.20 «Ералаш»
10.50 «Фабрика грез»
11.15 «Перелетные птицы»
15.20Х/ф «Спецназ-2»
19.30 «Кеш жарық, Қазақстан!»
20.55 «Письмо по ошибке»
00.40 «Субурбикон»
02.30 «П@утина+»

КТК

07.05 «Әйел қырық шырақты»
07.50Т/х «Үлкен үй-3»
08.40 «Басты рөлде»
09.20, 02.00Т/х «Сен мықтысың, тек алға»
10.00, 01.00 «Юморина»
12.20 «Барышня и хулиган»
16.00, 02.45-04.10 «Аталар сөзі»
18.00 «Мерекелік концерт»
18.30 «Әндер мен жылдар»
21.00 «На самоц грани»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық»
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 М/ф «Тобот»
10.30 Д/ф «Кең ауқымда»
11.00 «Сыралғы»
11.45 «Спасая жизни»
12.05 «Шашу»
13.00 Т/х «Бәрі де анам жайлы»
14.00 «Олжа»
14.30 «Ұлт құндылығы»
15.00 «Аю терісіндегі ханзада» ертегісі
16.00 «Әсем әуен»
16.30 Д/ф «Кең ауқымда»
17.00 «Әсем әуен»
17.35 Д/ф «Мәдени қазыналар»
17.52 «Тәуелсіздік жылнамасы»
18.00 Жаңалық
18.15 Новости
18.30 «Қателік»
19.20 «Әсем әуен»
19.30 «Жүрек сөзі»
20.05 «Сильные духом»
20.30 Қорытынды жаңалықтар
21.00 «Единый народ»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Сделано в Казахстане»
22.50 «Әсем әуен»
23.10 Новости
23.35 Жаңалықтар

31 КАНАЛ

06.00 Ризамын
06.30 Әзілдер күнделігі
07.10 «Бауржан-шоу»
08.00 «Информбюро»
9.10 «Tennis show»
09.30 «Готовим с Адель»
10.00 «Тәтті шоу»
11.00 Д/ф «Өмір сахнасы»
11.50 М/с «Лило и Стич»
12.20М/ф «Думай, как собака»
14.20 М/ф «Стюарт Литтл: зов природы»
16.00 «Стюарт Литтл»
18.00 Х/ф «Гудзонский ястреб»
20.00 Х/ф «Максимальный Риск»
22.00 «Неге?»
23.30 «Экстрасенсы против детективов»
01.20 «Ян Гуйфей»
02.00 Алдараспан, Нысана, Шаншар әзілдері
03.30 «1001 анекдот»
05.00 Әзіл студио

7 КАНАЛ

06.00, 04.00 «Гу-гулет»
06.30, 05.00 «Айна-online»
07.30, 18.00,03.00Скетчком «Q-eli»
08.30, 02.10«Япырай»
09.00, 15.00Т/х «Мзгелсіз сезім»
10.00«Регина + 1»
12.10 «Орел и решка»
13.10 Шоу «Ну-ка, все вместе!»
16.00 Т/х «Барлау»
19.10 Т/х «Зың-зың Күлпәш»
21.00 Шоу «Маска»
23.40 Х/ф «Пипец»
05.30 «Қуырдақ»

Жексенбі - Воскресенье, 25 шілде

ҚАЗАҚСТАН

06.05, 02.35«Қазыналы Қазақстан»
06.35 «Tolagai»
07.35 «Тәуелсіздік тәуекелдері»
08.25 «Ғаламшарлар»
09.15Т/х «Қалқанқұлақ»
10.00, 18.00 Т/х «Ғашықтық дерті»
12.00 Әбдіжапар Әлқожанның концерті
14.00 М/ф «Кішкентай Пони»
15.10 «Иірім. Ана қадірі»
17.10 «Daryn»телеолимпиада
20.00 «Жүзден жүйрік» интеллектуалды шоу
21.00 «Көңілді тапқырлар алаңы»
22.30 Т/х «Жат мекен»
23.50 «Дон И»
01.30 «Сырлы сахна»
02.05«Ауылдастар»

ХАБАР

06.00Т/х «Пәленшеевтер»
07.30 «Самопознание»
07.40«Әсем әуен»
08.15, 00.00Т/х «Армандастар»
10.30 «Хронограф 2021»
11.00 «31 бөлімше»
12.00 Т/х «Тұншыққан сезім»
14.15 «Хит жазамыз»
15.30 «Чужое гнездо»
17.30 «Qazaq Golden Hits»
18.30 «Ән әлемі»
19.15 Жұлдызды жекпе-жек
21.00 Ақпарат арнасы «7 күн»
21.15 «Биле». Әли Оқапов
01.30 «Pro Sport»

АСТАНА

06.00 Қаламгер
06.30, 05.10 «Үздік әзілдер»
08.00 М/ф «Маша и Медведь»
10.00 «TeleBingo»
10.25, 22.00 Т/х «Тұмарым»
12.00, 21.00 Т/х «Ұлым»
13.00, 23.10 Т/х «Ай мен Күн»
14.50 Х/ф «Хаос»
17.20 «Алдараспан»
18.00Т/х «Тағдырым жазылған күн»
20.00 «Тәуелсіздік жолы»
20.25 Үздік әндер
20.45 Аялы алақан
00.40 «Bas times»
01.50 «Люпен III: Первый»
03.30 «KazNet»
03.50 «Әзілстан» жасарын камера
04.10 «Ән мен әзіл» концерттік

ЕВРАЗИЯ

06.00, 02.55 Т/х «Әйел сыры»
07.05, 03.40 «Той Базар»
07.55, 04.20 «ТамашаCity»
08.55 «Воскресные беседы»
09.25 «Письмо по ошибке»
13.20 «Три аккорда»
15.20 «Черный бушлаты»
19.30 «Кеш жарық, Қазақстан!»
20.55 «Моя новая жизнь»
00.45 «Что? Где? Когда?»
02.10 «П@ytina+»

КТК

07.05 «Әйел қырық шарақты»
07.50 «Әндер мен жылдар»
09.30 «Юморина»
12.00 «На самой грани»
16.00,03.00-04.10 «Аталар сөзі»
18.00 «КТК 30 жыл. Елмен бірге»
18.15 «Алдараспан»
21.00 «Достучаться до мужчин»
23.00 «Дом который»
02.00 Т/х«Сең мықтысың, тек алға»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 М/ф «Тобот»
10.30 «Әдебиет пен адамзат»
11.00 «Әсем әуен»
11.40 «Алматы облысы - 20 жыл (20 тұлға)
11.45 «Спорт»
12.00 «Жүрек сөзі»
12.35 «Зейнеп апаның әңгімелері»
13.00 «Қателік»
13.40 «Единый народ»
14.05 «Әсем әуен»
14.30 «Сделано в Казахстане»
15.00 «Майлейн ханшайым» ертегісі
16.00 Д/ф «Кең ауқымда»
16.30 «Ән тыңдайық» (онлайн-концерт)
17.00 «Қазақ үні»
17.35 «Полицейская служба»
17.52 «Тәуелсіздік жылнамасы»
18.00 «Спорт-тайм»
18.30 «Олжа»
19.05 «Ұлт құндылығы»
19.30 «Әкелердің әңгімесі»
20.15 «Тәуелсіздік жылнамасы»
20.30 Апта /қаз/
21.30 Апта /рус/
22.20 К/ф «Той көйлегі»
00.05 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00 Ризамын
06.30 Әзілдер күнделігі
07.10 «Бауржан-шоу»
07.50 «Тәтті шоу»
08.50 «Өмір сахнасы»
09.30 «Готовим с Адель»
10.00 «Tennisshow»
10.20 «Burabas»
10.30 «What`sup?»
11.20 М/с «Лило и Стич»
12.20М/ф «Стюарт Литтл: зов природы»
14.00 Кино «Стюарт Литтл»
16.00Х/ф «Максимальный Риск»
18.00 Х/ф «Ангелы Чарли»
20.00 Х/ф «Ультрафиолет»
21.50 «Экстрасенсы против детективов»
23.50 «Ян Гуйфей»
01.30 Алдараспан, Нысана, Шаншар әзілдері
03.30 «1001 анекдот»
05.00 Әзіл студио

7 КАНАЛ

06.00, 04.00 «Гу-гулет»
06.30, 05.00 «Айна-online»
07.30,18.10-02.00Скетчком «Q-eli»
08.30«Япырай»
09.00, 15.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
10.00«ИП пирогова-2»
12.10«Орел и решка»
13.00 Х/ф «Я худею»
16.00 «Аманат»
18.30«Тақиясыз періште»
21.00 Х/ф «Библиотекарь-2: возвращение в копи царя соломона»
23.00Х/ф «Разведка»
00.50 «Анна-детектив»
05.30 «Қуырдақ»

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

КӘСІП

САЛОН АШҚАН МҰҒАЛІМ

шаштараз-стилисттерді дайындайды

ТАЛДЫҚОРҒАНДА МЕКТЕП МҰҒАЛІМІ СӘН САЛОНЫН АШТЫ. ТҮРЛІ ШАШ ҮЛГІСІН ЖАСАЙТЫН НЫСАНДА 10 АДАМ МАМАН ҚЫЗМЕТ АТҚАРАДЫ.

Осыдан бірнеше жыл бұрын Күнбарша Тұрсынбекқызы өз ісін жүргіземін деп ойламаған. Нұр-Сұлтан қаласындағы мектеп-гимназиялардың бірінде бастауыш сынып мұғалімі болып еңбек еткен Күнбарша үшін бизнес саласы қызығушылықтан басталған. Кейін астанадан Талдықорғанға қоныс аударған соң, ұстаздық қызметті тәмамдап, кәсіпкерлік курсына жазылды. 2019 жылы «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасы аясында жүргізілетін «Бастау Бизнес» кәсіпкерлік негіздері бойынша оқуды аяқтап, мемлекеттік грантқа ие болды.

«Негізі бірінші мамандығым хор дирижерлігі бөлімінің драма актрисасымын. Екінші мамандығым бастауыш пәндерінің мұғалімі. Үйде жағдайында әр түрлі шаш үлгілерін жасап жүрдім. Қолымнан келді, сұраныс та болды. Мемлекеттік қолдаудың барын естіген соң, жаңа істі бастауға бірден келістім», – дейді Күнбарша.

Бизнес-жобасын сәтті қорғап, кәсіпкер 200 айлық есептік көрсеткіш көлеміндегі грантқа қол жеткізді. Қажетті құралдар мен жабдықтар сатып алынып, тиісті орынжай анықталды. Күнбарша Тұрсынбекқызы сән салонының салтанатты ашылуын биыл 8 наурыз мерекесіне орайластырды.

Қазіргі таңда нысанда 10 маман жұмыс істейді. Сонымен бірге, шаштараз-стилист мамандығы бойынша арнайы оқыту курстары да ұйымдастырылады. Оқыту курсын сәтті бітірген бірнеше маман өздерінің жеке салондарын ашып, шеберлік сабақтарын өткізіп жүр.

«Негізі әр адамның арманы, алға қойған мақсаты болады. Бірақ соған жеткенше кейде сағымыз сынып жататыны бар. Еш мойымаңыздар! Армандар орындалады. Бүгінгі күнге жеңіл жеттім дей алмаймын. Шапқылап қара сөмкемді көтеріп алып, әрі бері жүгіруімнің жемісі болар. Осы күнге дейін қай жерде жұмыс істемедім, қайда бармадым. Мен үшін бір шыңға шығып, бір шыңды бағындырғандаймын. Әлі алар асуым өте көп», – дейді кәсіпкер.

Бүгінде сән салонының тұрақты клиенттері қалыптасқан. Алдағы уақытта Күнбарша Тұрсынбекқызы облыс орталығында кәсіби шаштараз-стилисттерді дайындауды жалғастырмақшы.

Ш. ХАМИТОВ.

МАМАН МІНБЕРІ

ГЕНДЕРЛІК САЯСАТТЫҢ МАҢЫЗЫ

ӘЛЕМДЕГІ ӘРБІР МЕМЛЕКЕТ ӨЗІНІҢ КОНСТИТУЦИЯСЫНА СӘЙКЕС СЫРТҚЫ ЖӘНЕ ІШКІ САЯСАТПЕН АЙНАЛЫСАТЫНЫ БЕЛГІЛІ. ӨЗІНІҢ АТАУЫ АЙТЫП ОТЫРҒАНДАЙ, СЫРТҚЫ САЯСАТ – ШЕТ МЕМЛЕКЕТТЕРМЕН ЖҮРГІЗІЛЕТІН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС, АЛ ІШКІ САЯСАТ – МЕМЛЕКЕТТІҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІН НЫҒАЙТЫП, ЖАҺАНДАНУ ПРОЦЕСІНЕН ҚАЛМАЙ, АЛҒА ҚАРАЙ ДАМУ ҮШІН ҚАЖЕТТІ ТЕТІКТЕРДІҢ БІРІ.

Ал соңғы жылдары ішкі саясаттың бір құрылымы ретінде «гендерлік саясат» деген ұғым көп айтылып жүр. Гендерлік саясаттың даму тарихының шығуы XIX ғасырда басталды деп есептеуге болады. Батыс Еуропа және АҚШ елдерінде екі жыныстылардың теңдігі туралы феминистік қозғалыс пайда болды. Бұның негізгі бағыты - әйелдердің сайлау құқығы туралы күрес болды.

Сонымен, гендерлік саясаттың маңызы – қоғам өмірінің барлық саласында гендерлік теңдік, әйелдерге қатысты барлық түрлі дискриминацияны жою, оларды саяси әлеуметтендіру. Әлеуметтік дискриминация қоғамның барлық саласында кездеседі. Әсіресе, қоғамның саяси өмірінде ерекше айқын көрініс табады. Қазақстанда гендер саясатының белсенді дамуы, ҚР егемендік алғаннан кейін басталды деп есептеуге болады.

2000 жылғы қыркүйекте өткен Мыңжылдық саммитте әлемнің көптеген елінің лидерлері БҰҰ Мыңжылдық декларациясын қабылдады, оның сегіз мақсатының бірі гендерлік теңдікті қолдау болып айқындалған. Бұл мәселеге БҰҰ Бас ассамблеясының «Әйелдер 2000 жылы: әйелдер мен ерлер арасындағы теңдік, XXI ғасырдағы даму және әлем» атты 23-ші арнайы сессиясы арналды. Осы сессияға қатысушы үкіметтерге әйелдердің өмірдің барлық деңгейлеріне тең қол жеткізуін және толық ауқымда қатысуын қамтамасыз ету жөнінде шаралар қабылдауды ұсынды.

Осы мақсатта Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 27 қарашадағы N1190 қаулысымен бекітілген «Қазақстан Республикасындағы гендерлік саясат тұжырым-дамасы» қабылданды. Тұжырымдама Қазақстандағы гендерлік саясаттың негізгі қағидаттарын, басымдықтары мен міндеттері белгіленді. Гендерлік саясаттың негізгі қағидаттары Қазақстан Республикасының Конституциясымен кепілдік берілген әйелдер мен ерлердің тең құқығы мен еркіндігін белгілейді.

Марлен КІРҒАБАҚОВ,
Талдықорған қалалық сотының судьясы.

ТАТУЛАСУДЫҢ ТУРА ЖОЛЫ

МЕДИАЦИЯ – ТАРАПТАРДЫҢ ЕРІКТІ КЕЛІСІМІ БОЙЫНША ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛАТЫН, ОЛАРДЫҢ ӨЗАРА ЕКІ ТАРАПТЫҢДА МҮДДЕЛЕРІН ҚОРҒАЙ ОТЫРЫП ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМГЕ ҚОЛ ЖЕТКІЗУ МАҚСАТЫНДА МЕДИАТОРДЫҢ КӨМЕГІМЕН ТАРАПТАР АРАСЫНДАҒЫ ДАУ ЖАНЖАЛДЫ РЕТТЕУ ТӘСІЛІ.

Медиаторға жүгіну керек пе, жоқ па дегенді тараптар өзара келісіп шешеді.

Мұндай жолмен мәселенің шешілуі мүмкін болмаған жағдайда олардың сотқа жүгіну құқығы сақталады. Медиация жүйесі қазір еліміздің сот саласында, құқық қорғау саласында емін еркін қолданыста. Тіпті күннен күнге оның қолданыс аясы кеңіп, түрлі мақсаттарда қолданылып жүр.

Медиацияның мақсаты – дауды шешудің медиацияның екі тарапын да қанағаттандыратын нұсқасына қол жеткізу және тараптардың дауласушылық деңгейін төмендету. Осы орайда сот әділдігін іске асырған қазақ билерінің ел ішіндегі дау-дамайды ушықтырмай, іштей келісімге келтіртіп, шешіп отырғанын атап өту керек. Бір сөзбен айтқанда, басты мақсаты мәмілеге шақыру болып табылатын медиация қазаққа жат ұғым емес. 4 тарау, 28 баптан тұратын «Медиация туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2011 жылдың 28 қаңтарында қабылданып, еліміздегі медиацияны ұйымдастыру саласындағы қоғамдық қатынастарды реттеп, оны жүргізу қағидаттары мен рәсімін, сондай-ақ, медиатордың мәртебесін айқындайтын заң қолданысқа енгізілген.

Бүгінде бүкіләлемдік тәжірибеде медиация ірі бизнестерден бастап, ажырасу мен дүниені бөлісу деген сияқты мәселелерге дейін кеңінен қолданылады. Халықаралық статистикаға жүгінетін болсақ, бүкіл келіспеушіліктердің 30-40 пайызы медиация арқылы өткізіледі, ойдағыдай нәтижеге оның 85 пайызы ие болады екен. Медиация тек жеке құқықтық қатынастарға ғана қолданылады. Ол тараптардың бірі мемлекеттік орган болатын құқықтық жанжалдарға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қолданылмайды.

Бітімгершілік – дауды шешудің озық әдісі болып табылады. Ұсақ-түйек келіспеушіліктердің бітімгершілікпен шешілуі, қиын істердің сапалы қаралуына ықпал етіп, азаматтардың уақытын үнемдеп, сот барысында орын алатын моральдық, материалдық қиындықтардан құтқарады. Бұл халыққа да, сотқа да тиімді. Сондықтан дауларды сотқа жеткізбей-ақ бітімгершілікпен шешу мәселесін жүйелендіріп, жұмысты оңтайландыра түскен жөн деп санаймыз.

Бекмұрат ДҮЙСЕНБЕКОВ,
Талдықорған қалалық сотының судьясы.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ТАРИХҚА ТАҒЗЫМ

СӘТТІ АТҚАРЫЛҒАН ПАРЫЗ

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНЫҢ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ҚАПАЛ УЕЗІНЕН 1874-1914 ЖЫЛДАРДА МЕККЕГЕ ҚАЖЫЛЫҚҚА БАРҒАНДАР ҚАТАРЫ БІРТІНДЕП АРТА ТҮСКЕН КӨРІНЕДІ. АЛАЙДА, 1891-1895 ЖӘНЕ 1897 ЖЫЛДАРДА МЕККЕГЕ БАРҒАН МҰСЫЛМАНДАР ЖӨНІНДЕ АРХИВ ҚҰЖАТТАРЫ САҚТАЛМАҒАН ЕКЕН.

Үндістанда оба дерті өршуіне байланысты 1897 жылы Ресей үкіметінің арнаулы қаулысымен қажылық сапардың 1901 жылға дейін шектелгені бар. 1902 жылы қайта жалғасты. Мына жайттар соның дәлелі.

1874 жыл. Садырбаев Сейтқожа, Ғабитов Хайбулла,

1875 жыл. Сейфілмүліков Ғалиакпар, Мұхамадиев Мұхаметжан, Хусайнов Файзолла,

1880 жыл. Мусин Мұхамед-Садық,

1981 жыл. Бекманов Абдолла,

1984 жыл. Боранбаев Жақып,

1886 жыл. Маманов Тұрысбек пен әйелі Бәке,

1890 жыл. Бекболатов Нәжімеден мен ұлы Садуақас.

1902 жыл. Маманов Тұрысбек әйелдері Әбу мен Кәукен, Мәмбетбаев Жанышбек, Тұрысбеков Егемберді, Исин Мұса, Әлібеков Солтанбай, Қасқарауов Дүйсенбай, Сұлтанов Мұса, Түйтин Қайран, Дайрыбаев Байжігіт, Жаманғарин Дүйсеке, Баймұханбетов Нұрсейт; Арасан болысынан Мұхамадиев Қожахмет; Қоянды – Бүйен болысынан – Еділов Балшық; Ақешкі болысынан – Сексенбаев Ексен, Жәменов Шыбынтай; Төменгі Қапал болысынан – Беков Ибрагим, Бұқарбаев Салты, Беделбаев Бекембай, Келдібаев Шырбай; Күнгей Ақсу болысынан – Тынысбеков Берікбай.

1903 жыл. Айтбаев Диқанбай, Көпбаев Мәржан.

1905 жыл. Арқабаев Бимолда, Абаев Бәсен, Еділов Қылшықбай, Қойшыманов Іргебай, Бабаев Шаяхмет, Тарғынов Есенғұл, Бабин Нұрмамбет, Мырзинов Баба, Сартов Байтулақ, Жақаев Жақыбай, Бақтияров Дәлібай, Сүттібаев Құрттыбай; Арасан болысынан – Қалиев Сәрсек пен анасы Қалипа; Басқан – Сарқан болысынан – Шотықов Айнақұл.

1906 жыл. Боқтыбаев Байқабат, Қалиакпаров Ахметжан, Сейфілмүліков (аты көрсетілмеген), Қойшыманов Іргебай, Жанмурзин Бөгей, Нарбозин Мырзақұл, Теңізбаев Салықбай, Тұрлыбаев Шыныбек, Онбаев Алтынбай, Тұманшин Боздақ, Төменов Шен, Буданов Едіге, Боқбасаров Барлыбек.

1907 жыл. Наурызов Жаманбала, Тұрысбеков Тәңірберген. Құлметенов Жарымбай, Маманов Есенғұл, Табанов Боқаш, Қащкин Қосшыбай, Диқаров Орысбай, Байторин Байжігіт, Сәтбитов Шәкіржан, Монтеков Балықбек, Топанов Құлдыбай, Шотынбаев Сарметен, Тоғаев Мұхаммет, Абділдин Ахмет, Құмаев Мұхаметшәріп, Жиенбаев Есенбек, Қияқов Жолдас, Жамсудинов Жұмахмет, Усманов Әбділбәри, Тонтаев Доданбек, Құдабаев Байтүбек, Байтасов Байқожа, Төбелов Туғанбай, Жанқосқанов Қамаубай, Құттыбаев Жыңғылбай, Бабаев Маңдыауыл мен анасы Майқы, Итжігітов Самат, Бабаев Қошахан мен әйелі Бықа, Бөгенбаев Жарбала, Жексенбаев Тұркелді, Өміртаев Қошқарбай.

1908 жыл. Сейфілмүліков Ахметжан, Айманбетов Әбсәлім, Алашев Ибрайым, Терлікбаев Смағұл, Тауасаров Тергеу, Сасықов Қарынбай, Солтанбеков Үйсінбай, Әлібеков Жайлаубай, Желкелдинов Смалтыр, Туғанбаев Смағұл, Тәнекин Есенбек пен әйелі Дәмелі, Шәкеев Мұрат, Есенбеков Ешмұханбет, Ыстықов Қошқарбек, Ырсаев Бектеміс, Шәкеев Әмір, Наурызбеков Ысқақ, Ниязбеков Қашеке.

2009 жыл. Бейсенбин Жақсыбай, Серікжанов Әбілда, Айманбетов Ерасыл.

1910 жыл. Ақсубаев Сыдық, Жүсіпов Шатырбек, Атабаев Байбол.

1911 жыл. Серенов Боқай, Байтеміров Қосай, Қаржынов Мықан, Атымтаев Шәріп.

1912 жыл. Кендуев Есболат, Ершығашев Бишетек, Кәріпов Бұлқынбай, Битықов Шен, Жаманнин Найзабек, Қуанышбаев Оспан, Жанқұлин Жаманбай, Отарбаев Айтқожа, Аралбаев Тілеген мен ұлы Тойшыбек, Байжанов Қожан, Естібаев Ербек, Салдырбеков Құтпан, Бекетов Тәжі.

1913 жыл. Сарынов Қайыншы мен әйелі Мүлдениет, Нүсіпбеков Жұмахан, Есімова Сәниятбибі, Мырсейтова Зылиқа, Әбдуәлімов Әбдіміәулен, Ахунов Зейніш, Қиқабаев Ботабай, Аллаяров Мұхаметқадір, Құтпанов Сәтебай, Тілеушин Қыстаубай, Түменбаев Болатша, Терлікбаев Смағұл, Бимәмбетов Қожамқұл, Атымтаев Қасқару, Қалин Сердәлі, Жұматаев Қаламбек, Майқатаев Нұрмаханбет, Айғырбаев Сүгірбай.

1914 жыл. Қуатов Өтелбай, Өсербаев Орман, Аппақов Жүсіп, Аймамбетов Төлендібай, Қалшабаев Досай, Шатақов Мырзағұл, Қаратов Құсайын, Бекшойынов Майемген, Айманбетов Жанасыл, Орынбаев Ілебай, Жөңкебаев Ханкел, Тәбиев Мұхаметәли, Мұхаметрахимов Ибраһим, Нақылжанов Тұрсынбай, Қожаназаров Мұхаметәли, Мәмбетов Ғайса.

1847 жылы Қапал бекінісі салынса, 1869 жылы Қапал уезі Жетісу облысының құрамына енгізілді. Ал, 1918 жылы 14 маусымда Қапал уездік кеңесін тұтасымен Талдықорғанға көшіру туралы шешім қабылданып, нәтижесінде 1921 жылы 02 сәуірде Қапал уезі атауы өзгертіліп, Талдықорған уездік ауылы болды. Ал, 1925 жылы Талдықорған ауылы Талдықорған қаласы дәрежесіне көтерілді. Олай болса, Қапал уезінен Меккеге барып қайтқандардың үрім – бұтақтары негізінен осы аймақта, Ақсу, Қапал, Сарқан, Қарабұлақ, Талдықорған төңірегінде өсіп – өніп жатса керек. Өзінің жеті атасын білетіндер бабаларының аты – жөндерін саралап, тегін тапса, нұр үстіне нұр, ұрпақтар сабақтастығының өнегесі болар еді.

Тарихтан белгілі, Осман империясы үкіметі Ресейге қарсы соғыс жариялауына байланысты Қара теңіз бұғаздары жабылып, 1914 жылдың 01 қарашасында Ресей мұсылмандарының Мекке сапарына тосқауыл қойылды. Бұл Кеңес Одағы ыдырағаннан соң, яғни 1991 жылдан бергі уақытта ғана қайтадан ашылды. Бұл деректер «Жетісу энциклопедиясынан» («Арыс» баспасы, Алматы қаласы, 2004 жыл) алынды.

Болат БИСҰЛТАНҰЛЫ,
Қазақ журналистикасының қайраткері.

ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫ

ЖАНЫҢДА ЖҮР ЖАҚСЫ АДАМ

ӨЗ ІСІНІҢ МАЙТАЛМАНЫ

Бүгінгі күні облысымызда мемлекеттік, жекеменшік 76 кәсіптік білім беру ошағы бар болса, соның бірі 80 жылдан аса тарихы бар Талдықорған Өнеркәсіптік индустрия және жаңа технологиялар колледжі. Осы жылдар ішінде оқу орны қаншама жастың қоғамнан өз орындарын табуға өз ықпалын тигізді. Екінің бірі білек сыбанып бара бермейтін тұрмысқа, қоғамға қажетті ең негізгі мамандықтарды осы жерден табуға болады.

Осы колледжде 35 жылдан бері жұмыс жасап келетін Дауталинова Майра Өмірзаққызының әріптестер арасында алатын орны айрықша. Ол осы жерден алғашқы білімін алып, Қарағанды қаласындағы индустриялық техникумда білімін жалғастырады. Кейін Нұр-Сұлтан қаласындағы инженерлік-техикалық академияны да жақсы аяқтайды.

«Қыран қанша биік ұшқанмен, көзі төменде болады» демекші, туған елге, туған жерге деген махаббаты Майра Дауталинованы өзі оқыған білім ошағына қайта алып келді. Көз алдында қаншама бала білім алып, тәрбиеленіп шықты. Бүгінгі күнде әрқайсысы өз алдына шаңырақ көтеріп үлгерді. Шәкірттері арасында үлкен қызметте жүргендері де баршылық.

«Бір отбасын асырау жай адамның белгісі, көпке қызмет ету нар адамның белгісі». Басында осы оқу орнында сабақ беріп, кейін тәрбиешілікке бет бұрды. Қай жұмыста жүрсе де қоғам алдындағы жауапкершілігін ұмытпай, өз ісінің кәсіби маманы екендігін көрсете білді.

Ол – әркім өз ісінің шебері болуы жолында қандай құндылықтардың қажет екенін, білімді елдің болашағының зор екендігін жастарға айтудан, түсіндіруден жалыққан емес. Жыл сайын облысымызда өтетін тарихи күндерді атаусыз қалдырмай келеді. Өткен жылы Абай Құнанбаевтың 175, Әл-Фарабидің 1150, биылғы ел Тәуелсіздігінің 30, жыр алыбы Жамбыл Жабаевтың 175, ақиық ақын Мұқағали Мақатаевтың 90 жылдықтарына орай қаншама тағылымды мәдени іс-шара өткізіп, шәкірттерінің рухани болмысын арттырды. Әрбір өтетін шараға үлкен жауапкершілікпен қарап, балалардың қызығушылығын арттыру Майра Өмірзаққызының басты ұстанымы десек асыра айтқандық емес. Өзінен кейінгі жас мамандарға да бойдағы бар тәжірибесін бөлісіп, әрдайым ақылын айтып келеді. Көш керуенінің басы болған бұл апайынан үйренгендеріне жас тәрбиеленушілер де алғыстарын жаудыруда. Елімізде болып жатқан эпидемиологиялық жағдайда да еңбекке, тәрбиеге деген тынымсыз еңбегін тоқтатқан емес. Әлеуметтік желі арқылы онлайн форматта шараларды толассыз атқаруда. Өз ісінің шебері деп осындайда айтылатын шығар.

Жалпы қоғамды «Адам боламын дегендер емес, Құдай боламын дегендер бүлдіреді» деп қарт абызымыз Қадыр Мырза-Әлі бекер айтпаса керек. Әр отбасында тәрбиеленген жастардың ауызбіршілігін арттыру, еліне қажетті азамат етіп тәрбиелеу, жұдырықтай жұмылдыру осындай асыл жүректі, ақылды адамдардың ғана қолынан келетінін мойындамасқа лаж жоқ. Біз оны әрдайым өзімізге ұстаз тұтамыз.

Жатақханадағы жастарымыздың жалынды ойларын мемлекет пайдасына асыру үшін осындай тәжірибелі мамандардың пайдасы мол-ақ. Ел ертеңі жастардың қолында екеніндігімен қоса осындай мамандық иелерінің еңбегінде есімізден шығармағанымыз. Еңбегіңіз еселене берсін, құрметті Майра Өмірзаққызы!

Тұрсынай ҒҰМАРОВА,
Талдықорған Өнеркәсіптік индустрия және жаңа технологиялар колледжінің тәрбиешісі.

ЖЫР ДӘПТЕРІНЕН

ЖАУҺАР ҚАЛАМ – ТАЛДЫҚОРҒАН!

Арайлап күн шыққанда күншығыстан,
Бөленер жер бедері аппақ нұрға.
Жерінде Жетісудай кең өлкенің
Асқақтап жарқырайды әсем қала.

Шығысында сарқыраған өзені бар
Бұл менің сыңғыр қаққан Қараталым.
Тау тасы, табиғаты тамсандырған
О, менің жасыл қалам –Талдықорған!

Жарқырап, бой түзеген көркем қалам,
Көркіне көз тоймайды қарап тұрсам.
Салынған зәулі зәулім үйлеріннен
Баспана алып, қуанды қаншама жан.

Көк байрағым көк аспанмен астасып
Желбірейді азаттықтың таңы боп.
Бейбіт күннің болашағы жастарым,
Шарықтай бер байтақ елдің жаны боп.

Сәулетімен сәнденген қаламызда
Салынуда сан алуан емханалар.
Бұл жерде адам жанын емдеп жазып,
Дәрігерлерге дұрыс нұсқау беретін
Майталман бас дәрігер –
Байсақова Дана мен Мухамедқалиева Ботагөз бар.

Алғысына бөленіп талайлардың
Еңбегімен бәріне үлгі болған.
Дәрігерге мың алғыс, бәрімізден
Емі арқылы еліне үлес қосқан.

Бақ дарыған, қыдыр қонған жерімізде
Мадақтап, мақтан етер жақсылар көп.
Сол жандар ізгілікті істерімен
Мерейін тасытуда қаламыздың.

Жайнай бер, жарқырай түс, ару қалам,
Өзіңнен бастау алған өрелі ісім.
Шаһарлар толып жатыр мен білетін,
Бірақ сен бәрінен бірегейі, бөлегісің,
О, менің, жауһар қалам – Талықорған!

Болат ТОПАШЕВ
ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫ

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

НОВОСТИ

СРОКИ ОБЯЗАТЕЛЬНОЙ ВАКЦИНАЦИИ ПРОДЛЯТ

После 15 июля никаких проверок на статус вакцинации не будет.

Официальный представитель Комитета санитарно-эпидемиологического контроля Министерства здравоохранения РК Ержан Байтанаев рассказал о том, что работодателей и сотрудников не будут проверять на статус вакцинации с 15 июля, передает zakon.kz.

В связи с поручением Президента и протокольным поручением МВК государственные органы до 19 июля будут рассматривать вопрос о продлении срока обязательной вакцинации. После 19 июля будет известен новый алгоритм по продлению срока для сферы услуг. Вчера МВК было принято решение рассмотреть вопрос продления сроков обязательной вакцинации, — сообщил Байтанаев.

Он уточнил, что госорганы в данное время еще рассматривают вопрос и вносят предложения для сотрудников сферы услуг.

После 15 июля никаких проверок на статус вакцинации не будет, — говорит Байтанаев.

РАССЛЕДОВАНИЕ

УГОЛОВНОЕ ДЕЛО ВОЗБУДИЛИ ПОСЛЕ ПАДЕНИЯ САМОЛЕТА

По факту аварийной посадки самолета АН-2 начато досудебное расследование. Об этом сообщили в пресс-службе Департамента полиции на транспорте, передает корреспондент NUR.KZ.

«По данному факту Линейным отделом полиции на станции Кызылорда начато досудебное расследование по ч.1 ст. 344 УК РК (Нарушение правил безопасности движения или эксплуатации воздушного транспорта)», — пояснили в пресс-службе ведомства.

В Департаменте полиции на транспорте отметили, что другая информация в интересах следствия не подлежит разглашению. Между тем Комитет гражданской авиации в своем официальном Telegram-канале сообщает, что 4 июля в 07.50 утра поступила информация о падении воздушного судна АН-2 (регистрационный номер UP-A0135) в районе населенного пункта Караултобе. Уточняется, что произошло это в зоне неконтролируемого воздушного пространства. Самолет выполнял авиационно-химические работы. На борту находились 2 человека. Жертв нет, пострадавшим была оказана медицинская помощь.

«По данному факту создана комиссия. Управлением по расследованию авиационных происшествий и инцидентов Министерства индустрии и инфраструктурного развития РК будет проведено расследование», — дополнили в КГА.

Напомним, ранее в МЧС РК проинформировали, что недалеко от Кызылорды упал самолет АН-2. Двоих находившихся на борту пилотов доставили в больницу.

СПОРТ

ТРАДИЦИОННАЯ ВСТРЕЧА ГЛАВЫ ГОСУДАРСТВА

Накануне предстоящих летних XXXII Олимпийских игр в Токио состоялась традиционная встреча Главы государства с членами национальной сборной Казахстана, передает Ақорда.

Основная часть спортсменов участвовала во встрече посредством телемоста из олимпийского центра «Акбулак» в Алматинской области, где проходят заключительные сборы перед отправкой в Токио.

Выступая перед олимпийцами, Президент отметил, что защита чести страны на главных мировых спортивных состязаниях – почетная задача, большая честь и ответственность.

Глава государства напомнил, что за годы Независимости Казахстан завоевал 71 олимпийскую награду, в том числе 16 золотых медалей, за этот период в стране построено более ста крупных спортивных объектов, 16 из которых – международного уровня.

Как сказал Касым-Жомарт Токаев, Олимпийский огонь, который будет зажжен в Токио в столь сложный период, станет для всего человечества символом борьбы с глобальной пандемией. Президент отметил, что длительные локдауны почти во всех странах мира нанесли чувствительный удар по привычному ритму жизни.

«Каждому из вас пришлось проявить настоящий чемпионский характер, чтобы укрепить свои лидерские позиции на международном уровне и получить заветные олимпийские лицензии. В этих непростых условиях вы неукоснительно следовали строгому спортивному режиму самоограничений, подавая позитивный пример ответственного поведения»,–сказал Касым-Жомарт Токаев.

Президент не сомневается в том, что мощная энергия поддержки казахстанцев будет сопровождать наших спортсменов на протяжении всей Олимпиады.

«В год 30-летия Независимости места на олимпийском пьедестале станут не только вашим личным достижением, но и триумфом всей нации. Они воодушевят тысячи молодых сердец заниматься спортом, вести здоровый образ жизни и твердо следовать своей цели»,–подчеркнул Касым-Жомарт Токаев.

В своем выступлении Глава государства назвал в качестве приоритета развитие массового и детско-юношеского спорта.

«Именно на этой базе мы улучшим здоровье нации и воспитаем новое поколение олимпиоников – спортивных звезд, которыми будет гордиться вся страна. Такая политика придаст мощный импульс развитию спортивных секций и дворовых клубов, создаст реальные стимулы для детских тренеров и поможет выявить новую плеяду одаренных атлетов»,–считает он.

Касым-Жомарт Токаев высказал уверенность в том, что в Токио наши спортсмены покажут свои рекордные результаты и усилят позиции страны среди ведущих спортивных держав мира.

Глава государства также высоко оценил вклад тренеров в спортивные достижения Казахстана. Как считает Президент, за каждым триумфом атлетов стоит кропотливый, самоотверженный труд наставников, который зачастую остается вне софитов и камер.

В ходе церемонии Касым-Жомарт Токаев впервые вручил Государственный флаг Республики Казахстан сразу двум знаменосцам – олимпийской чемпионке по легкой атлетике Ольге Рыпаковой и серебряному призеру чемпионата мира по боксу Камшыбеку Кункабаеву.

От имени национальной сборной Ольга Рыпакова выразила благодарность Главе государства за теплый прием и добрые пожелания.

«Ваше напутствие – это мощная поддержка для нас. Мы чувствуем неподдельную любовь нашего народа, а также понимаем возложенную на нас ответственность. Мы приложим все свои силы и умения, чтобы достойно представить нашу Родину», – сказала Ольга Рыпакова.

Боксер Камшыбек Кункабаев пообещал Президенту, что команда сделает все, чтобы оправдать доверие казахстанцев.

«Это большая честь и ответственность получить флаг нашей страны из Ваших рук. Мы сделаем все, чтобы этот флаг, священный для олимпийцев символ, как можно чаще поднимался в Токио, чтобы там звучал наш гимн», – отметил капитан сборной Казахстана по боксу.

ТУРИЗМ

АЛАКОЛЬ ПРЕВРАТИЛСЯ В «ГОРЯЧИТЕЛЬНЫЙ» КУРОРТ

Алаколь превратился в «горячительный» курорт. Там сейчас наплыв пьяных туристов. За чрезмерную любовь к алкоголю полицейские уже задержали около 40 человек, передает ИА «NewTimes.kz» со ссылкой на Первый канал Евразия.

Нередко они нарушают общественный порядок. А некоторые отдыхающие, приняв на грудь, даже забывают на пляже собственных детей!

Зарегистрировано 32 факта, когда на побережье находили малышей и подростков, оставшихся без присмотра взрослых.

Власти региона усилили меры безопасности, а туристические патрули переведены на круглосуточный режим работы.

«На побережье озера Алаколь департаментом полиции выделяются дополнительно 50 сотрудников полиции, несут службу 11 пеших постов, два автопатруля, катер, который осуществляет охрану общественного порядка на побережье озера Алаколь», — сообщил начальник управления местной полицейской службы областного департамента полиции Талгат Нуриев.

ОБРАЗОВАНИЕ

ТРЕМ ВУЗАМ КАЗАХСТАНА ЗАПРЕТИЛИ ВЫДАВАТЬ ДИПЛОМЫ

У трех казахстанских вузов — Центрально-Азиатского университета, Университета «Астана» и Актауского гуманитарно-технического университета — отозвали аккредитации на образовательную деятельность, передает корреспондент NUR.KZ со ссылкой на пресс-службу Министерства образования и науки РК.

Как отметили в МОН, связано это с несоблюдением данными вузами аккредитационных стандартов качества обучения. Теперь, после лишения аккредитаций, данные вузы не смогут выдавать документы о высшем образовании, а также принимать студентов.

«Университет “Астана” и Актауский гуманитарно-технический университет и ранее имели проблемы с аккредитацией. С ними мы судимся уже больше года. В связи с выявленными нами нарушениями законодательства, сейчас предпринимаются меры для лишения у них генеральной лицензии. Осталась заключительная третья проверка», — пояснили в МОН.

Жалобы на работу вуза поступили от студентов, родителей и преподавателей этих вузов. Люди были возмущены некачественными условиями для обучения, нехваткой преподавателей и научных руководителей, а также несвоевременной выдачей дипломов.

«Теперь для получения дипломов студенты могут перевестись в другие вузы. Для этого мы внесли изменения и дополнения в типовые правила деятельности вузов. Абитуриенты не смогут поступить в эти вузы на грант, а выпускники — получить дипломы. Выходом для студентов в такой ситуации является только перевод в другие вузы», — сообщила председатель Комитета по обеспечению качества в сфере образования и науки МОН РК Гулзат Кобенова.

По данным министерства, за это время заметно снизился контингент этих вузов: в ЦАУ — с 3 тыс. до менее 1 тыс., в «Астане» — с 1162 до 7, в АГТУ — с 1207 до 191. Ранее сообщалось о том, что Казахский медуниверситет непрерывного образования (КазМУНО) прекратил свою деятельность. О том, что его лишили лицензии, стало известно еще в феврале — в деятельности вуза были выявлены грубые нарушения.

ПРАЗДНИКИ

ЕСТЬ ДВА СПОСОБА СДЕЛАТЬ ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЕ

Духовное управление мусульман Казахстана рассказало о подготовке к празднованию Курбан айта в этом году, сообщает Sputnik.

По информации ДУМК, обряд жертвоприношения в этом году будет проводиться двумя способами. Первый — в онлайн-режиме: в Казахстане запустили сайт qurban2021.kz, с помощью которого верующие смогут удаленно пожертвовать скот в пользу нуждающихся.

Второй способ — в традиционном режиме, в специально отведенных для этого скотобойнях. В управлении обещают, что при забое скота будут соблюдаться все положенные санитарные нормы.

Вместе с тем пока остается неизвестным, в каком режиме верующим разрешат совершать Айт намаз. Информация об этом должна появиться в ближайшее время, заверили в управлении.

Кому разрешено не делать жертвоприношение на Курбан айт.

В исламе говорится, что приносить жертву в дни Курбан айта — это обязанность каждого состоятельного верующего. Чтобы определить, является ли мусульманин таковым, подсчитывается размер его имущества. Состоятельным считается человек, который имеет:не менее 40 овец, или не менее 30 единиц крупного рогатого скота, или не менее 5 верблюдов, или более 85 граммов золота (более 1 230 000 тенге).Согласно шариату, мусульманин, имущество которого не достигает таких размеров, может не совершать жертвоприношение.

Верховный муфтий НаурызбайкажыТаганулы в преддверии праздника обратился к казахстанским предпринимателям.

«Известно, что в дни Айта растет спрос на покупку скота. В связи с этим призываю всех владельцев предприятий сельского хозяйства не повышать цену на скот, предложив людям разумную цену», — заявил муфтий.

Он также призвал предпринимателей по возможности делать скидки на социально значимые продовольственные товары.

«Основной смысл Курбан айта — это формирование среди мусульман таких человеческих ценностей, как милосердие, щедрость и отзывчивость», — добавил глава ДУМК.

По словам НаурызбаякажыТаганулы, ДУМК запустило благотворительную акцию, чтобы поддержать казахстанских фермеров, которые пострадали от засухи. В рамках акции в Кызылординскую и Мангистаускую области отправят корма для скота.

Полосу подготовил Ш. ХАМИТОВ

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ҚАЛА ТЫНЫСЫ

ОЛИМПИАДАЛЫҚ ҮЛГІДЕГІ БАССЕЙН АШЫЛДЫ

АСТАНА КҮНІНЕ ОРАЙ ЖӘНЕ ТӘУЕЛСІЗДІКТІҢ 30 ЖЫЛДЫҒЫ АЯСЫНДА ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНДА ОРТА АЗИЯДА ТЕҢДЕСІ ЖОҚ ЖҮЗУ БАССЕЙНІ АШЫЛДЫ.

Нысанның салтанатты ашылуына облыс әкімі Амандық Баталов, мемлекет қайраткері, генерал-лейтенант Амангелді Шабдарбаев, ҚР Ұлттық Олимпиада комитетінің бас директоры Нұрлан Нөгербек, Парламент Сенаты мен Мәжілісінің бірқатар депутаты мен Ермахан Ыбрайымов, Илья Илин, Ардақ Назаров сияқты бірқатар чемпион спортшылар қатысты.

Өз кезегінде облыс әкімі Амандық Баталов: *«Елбасы мен Президенттің еліміздегі спортқа көңіл бөлу туралы тапсырмаларына сәйкес бүгінде Алматы облысында 13 дене шынықтыру сауықтыру кешені*

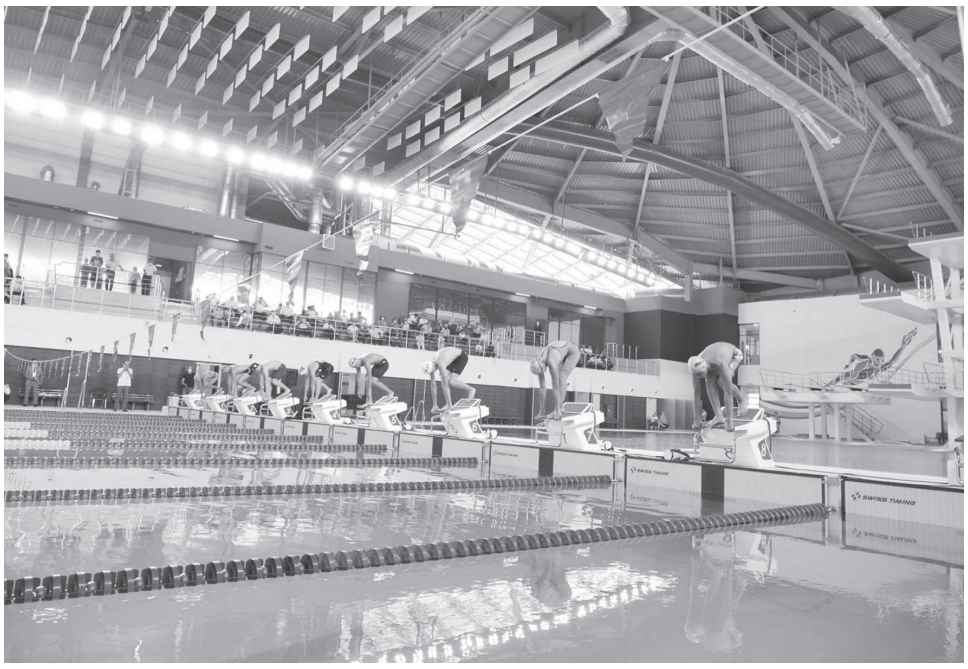

жұмыс істеп тұр. Бүгін, міне, әлемдік стандартқа сай, Орта Азияда теңдесі жоқ жүзу бассейні салтанатты ашылуда. Бұл нысан өскелең ұрпақты спортқа баулуға үлкен серпін береді және осы жерден еліміздің даңқын шығаратын мықты спортшылар тәрбиеленіп шығады деп сенемін», – дей келе індет жағдайында нысанның құрылысына аса жауапкершілік танытып, сапалы жүргізген «Базис-А» компаниясының ұжымына шынайы ризашылығын білдірді.

«Bazis-A» халықаралық құрылыс компаниясы директорлар кеңесінің төрағасы Александр Белович нысанның символдық кілтін «Талдықорған орталық жүзу бассейні» облыстық су спорт түрінен мамандырылған спорт мектебінің директоры М.Сүйіновке тапсырды.

Нысанда жаттығам деушілерге су добы, суға секіру, аквааэробика сияқты жүзудің барлық түрі бар. Бассейн жыл бойы түрлі деңгейдегі спорттық жарыстар өткізуге, сол сияқты азаматтарды саламатты өмір салтына бейімдеуге, балаларды жүзуге үйретуге арналған. Мүмкіндігі шектеулі жандарға да барлық жағдай жасалған. Алдағы уақытта триатлон, байдаркада есу, каноэ және басқа да бөлімдер ашу жоспарда бар.

Жүзу орталығында республикалық және халықаралық деңгейдегі жарыстар өткізуге де мүмкіндік бар.

А. ӘСКЕРБЕККЫЗЫ.

РЕГБИ

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ЖАРЫС ӨТТІ

Талдықорғанда жастар арасында 5-ші республикалық регби ойындарының жарысы өтті. Аталмыш дода жастар арасында төрт жылда бір рет ұйымдастырылып тұрады. Сайысқа 10 ерлер мен 8 қыздар командасы қатысты. Олар Алматы, Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан мен Солтүстік Қазақстаннан келген өрендер.

«Регби 7» - бұл олимпиадалық бағдарламаға енген спорт түрі. Оған қазақстандық ерлер командасы дүние жүзі бойынша 33-ші орынға жайғасқан. Бүгінде, әсіресе әйелдер құрамасы әлемдік деңгейде сәтті өнер көрсетіп жүр. Бұл елімізде регби ойындарының дамып келе жатқанының көрсеткіші дейді мамандар.

Талдықорғанда өткен жарыста ойыншылар бар күш қарымдарын көрсетті. Жарыстың басты мақсаты салауатты өмір салтын насихаттау. Ел тұрғындарын спортпен және дене шынықтырумен күнделікті айналысуға шақыру.

Жарыс нәтижесі бойынша ұлдар арасында Алматы облысының командасы топ жарды. Алматы қаласы екінші орыннан көрінсе, Шымкент қаласының құрамасы үшінші орынға жайғасты. Сондай-ақ, аталған республикалық бәсекеде үздік ойыншылар да анықталды. Ұлдар арасында Алматы облысының өкілі Илья Белашов марапатталды.

«Бұл жарыс біз үшін өте маңызды болды. Жүлделі орын алғанымызға қуаныштымыз. Бұл республикалық және Азия ойындарына қатысуға жақсы мүмкіндік. Сонымен қатар мен «Үздік ойыншы» аталымын жеңіп алдым. Қуаныштымын. Бұл ұзақ еңбектің жемісі деп білемін. Алдағы уақытта да мақсатыма жетуге тырысамын», - дейді ол.

Ал қыздар арасындағы бәсекеде Алматы құрамасы жеңімпаз атанды. Жетісу командасы екінші болса, Қостанай облысының өкілдері үздік үштікті қорытындылады. Үздік ойыншы ретінде Алматы құрамасының намысын қорғайтын Екатерина Ардаширова үздік деп танылды.

Данияр САҒЫНДЫҚ

АУЫР АТЛЕТИКА

XXXII Жазғы Олимпиада ойындары алауының тұтануына санаулы күн ғана қалды. Төрт жылда бір келетін жазғы олимпиада жарысына Алматы облысынан Зульфия Чиншанло қатысады. Өңір спортшысы ауыр атлетикадан бақ сынап, ел намысын қорғайды.

ТОКИОДА БАҚ СЫНАМАҚ

Зульфия Чиншанло 2008 жылдан – ауыр атлетикадан ҚР Ұлттық құрама командасының мүшесі. Ауыр атлетикадан 53 кг дәрежесінде қос сайыстан 219 кг жиынтығын жинаған әлемнің ең жас чемпионы (Оңтүстік Корея, 2009). XVI Азия ойындарының күміс жүлдегері (2010). ҚР Еңбек сіңірген спорт шебері (2009).

2011 жыл Ауыр атлетикадан әлем чемпионатында әлем 53 кг салмақ дәрежесінде 227 кг (97+130) нәтижемен әйелдер арасында жаңа әлем рекордын тіркеп алтын алды.

2012 жылы 29 шілдеде Лондонда өтіп жатқан Жазғы Олимпиада ойындары 2012-де 53 кг салмақ дәрежесінде қос сайыс бойынша 229 кг нәтижемен жаңа әлем рекордын орнатты.

Допинг дауына байланысты жаза уақыты аяқталып, спортқа қайта оралған Зульфия Чиншанло Талдықорғанда өтіп жатқан ел чемпионатында топ жарды. Қазақстандық спортшы жаңа салмақ дәрежесінде бақ сынады. Осыған дейін 53 кг-ға дейінгі салмақта жарыстарға қатысып келсе, жаңа ережеге сәйкес 55 кг-ға дейінгі салмақта жарысқа қатысатын болады.

Токио қаласындағы олимпиадаға іріктеу барысында 3628 ұпай жинап, әлем бойынша төртінші орынды иеленді. Пандемияның қатаң тәртібіне қарамастан, серпе және жұлқа көтеру барысында жаттығу жасап, дамылсыз еңбек еткен жерлесімізге сәттілік тілейміз.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

TOKYO 2020

ЖОЛДАМА АЛДЫ

Қазақстандық спортшылар Токиода өтетін жазғы Олимпиада ойындарына спорттың 27 түрінен 96 жолдама жеңіп алды. Қазақстан Ұлттық Олимпиадалық комитеті Токио Олимпиадасының іріктеу және рейтингтік жарыстары аяқталғаннан кейін қорытынды шығарды. Нәтижесінде біздің олимпиадалық құрамға 95 спортшы кіреді.

Токио Олимпиадасы 23 шілде күні басталады және төртжылдықтың басты додасында барлығы 339 медаль жиынтығы сарапқа салынады. Команда Жапонияға 16 шілдеде «Air Astana» компаниясының қолдауымен ұйымдастырылған чартерлік рейспен ұшады. Олимпиада ойындарының ашылу салтанаты 23 маусымда Токио Олимпиада стадионында өтті.

Egemen.kz

Алатау
Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел. : 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail. ru, www. alatau. kz@mail. ru

АСТАРЛЫ ӘҢГІМЕ

АҚЫЛДЫ ЕГІНШІ

Түскен өнімді күнкөріс етіп жүрген егінші бір күні шаруашылық басында соқа тартып жүреді. Сол жерден өтіп бара жатқан патша өзін оған таныстырғаннан кейін: «Тұрмыс жағдайың қалай? Тапқан табысың жанұяңды асырап-бағуға жете ме?» деп жағдайын сұрайды.

Егінші кідірместен: «Иә, қадірлі патша! Еткен еңбегім күнделікті күн көрісіме де, өткен қарыздарымнан құтылып, әрі келешек өміріме де аздап азық дайындап қоюыма да жетеді, осындай істерді атқарып жүрген жайым бар» деп маңдай терін сүртеді.

Оның берген жауабы патшаны таң қалдырады. Егіншіден түсетін пайданың жайы белгілі. Бұл қалайша мұның барлығын жеткізіп, үлгеріп жүр?! Ол мұның сырын білгісі келіп, тағы сұрай бастайды: «Егіншіліктен түскен өнімнің күнделікті өмірге жететіндігі белгілі. Бірақ қарыздарыңды өтеп, келешек өміріңе азықты қалай жеткізіп жүрсің?»

Сонда егінші сөздің мәнісін былай түсіндіріп берді: «Мырзам, қарызымды өтеймін дегенім, жасы келген ата-анама қараймын дегенім. Олар кезі келгенде бізді бағып-қағып өсірді. Ал ендігі кезек бізге келді. Қарызымды өтеп жүрмін дегендегі сөздің төркіні осы еді. Келешек өмірімнің азығын дайындап жатырмын деу арқылы, балаларымды бағып-қағып, оларды өмірлік күреске дайындап жатырмын дегенді айтпақ едім, құдіретті әміршім! Біз үшін ең қайырлы азық оларға жақсы тәрбие беру емес пе, патша ағзам!?» дейді егінші.

Оның тапқыр ойына патша дән риза болды. Қол астында осындай ақылды адамдардың болғанына өзін бақытты сезінді. Сөйтіп, егіншіге бір кесек алтын беріп, үлкен тартуталағы жасайды.

ЖЫР ДӘПТЕРІНЕН

КӨРГЕНІМДІ ҒАНА АЙТАЙЫН...

АБАЙ:
Бес нәрседен қашық бол,
Бес нәрсеге асық бол,
Адам болам десеңіз.

Шәкіртін сүйген ұстазды,
Темірді илеген ұстаны,
Мінберден сөйлеген сауыншыны,
Бақшасы бай қауыншыны,
Қырманы қызыл егіншіні,
Ісі мінсіз тігіншіні,
Ақ халатты дәрігерді,
Мұражайдағы сан жәдігерді,
Ауырды арқалаған жүкшіні,
Бұзақыны байлаған сақшыны,
Жас шыбықтай бишіні,
Домбырасы күмбір күйшіні
Көргенде бойын өседі.
Сана – сезімің, ойың өседі.

Әкімнің булыққан айғайын,
Тақтан тайғандағы ойбайын,
Парақордың «ақы» алғанын,

Жер өртеген қаскүнемді,
Домалап жатқан маскүнемді,
Жезөкшенің боянғанын,
Қалталыға таянғанын,
Жемқордың тойып құтырғанын,
Кешікпей – ақ тұтылғанын,
Бала – шағасы жылағанын,
Анасының талықсып құлағаның
Көрдім.

Болат БИСҰЛТАНҰЛЫ,
Ақсу ауданының Құрметті азаматы.

ТӘМСІЛ

Самғаудың сыры

Ертеде жарты әлемге әмірін жүргізіп тұрған патша сонау шөлді өлке араб елінен сәлемдемеге жіберілген екі бүркітті тапсырып алыпты. Әмірші мұндай көрікті құсты бұрын-соңды көрмеген екен. Сонымен, бұл екі бүркітті бас құсбегіге баулуға беріпті.

Бірнеше ай өтіпті, құсбегі бір күні келіп екі бүркіттің біреуінің тынбай самғап, зеңгір көктерге қанат қағатындығын, ал екінші бірінің жасалған тұғырға қонақтаған күйінде отыра бергендігін айтыпты.

Патша жан-жақтан жануарлар емшісін алдырып, оқымыстыларды жинап, оларға осы бүркітті амалын тауып ұшыруға жарлық шығарды. Бірақ, олар түк өндіре алмай жөндеріне кетіпті. Амалы қалмаған патша кенет: «Бұл мәселені шешу үшін, бәлкім, түз жағдайына қанық, табиғатты әбден түсінетін, осы елдегі білгіштерді шақырыңдар» деп жарлық етіпті. Бір күні ордаға бір диқан келіпті. Келесі күні таңертең патша қандай жағдайға кез болды дейсіз ғой? Бүкіл оқымыстылар мен аңшылар ебін тауып, ем қондыра алмаған әлгі бүркіт бақша кеңістігінде айналсоқтай самғап жүріпті. Қуанышы қойнына сыймаған патша уәзірлеріне: «Таңғажайып керемет жаратқан егей ерді алдыма алып келіңдер» депті. Ол егіншіден: «Сен, сірә, бұл бүркітті ұшырудың амалын қайтып таптың?» деп сұрапты. Диқан өте құштарлықпен иіле тұрып: «Тақсыр, оның амалы өте оңай, мен тек оның қозғалмай қонақтап отырған тұғырының көзін жоғалттым, бұтағын кесіп тастадым» деп жауап беріпті.

ПАЙДАЛЫ КЕҢЕС

Қалай тез ағаруға болады?

Жаздыгүні көп адам қарайып, күнге күйгенді жақсы көрмейтініміз анық. Бетті ағартқан секілді денені ағартатын керемет рецепт бар деп айта алмаймыз. Тек өзіңізге күтім жасап, күюдің алдын алсаңыз, дене теріңіз өзіңіз қалағандай болады

Далаға шығар алдында, күн ыстық болса міндетті түрде күннен қорғайтын крем жағыңыз. Бетпен қатар, аяқ-қолға, тіптен денеге жағуға болатын түрлері бар. Күннен қорғайтын крем барлық мәселені шешеді. Беттің секпіл, әжім шықпауынан қорғап, киім жоқ жерде күннің ізі қалып, дененің күюінен қорғайды. Ванна қабылдау кезінде арнайы теңіз тұзын пайдаланыңыз. Суға теңіз тұзын сеуіп, ванна қабылдасаңыз, денені кішкене ағартуға септігі тиеді.

Душ немесе ванна қабылдау кезінде денеге арналған скраб қолданыңыз. Дененің артық, өлі терісін алып, түгелдей тазартып, дене терісінің жұмсақ болуына көмектеседі. Егер сол серияның, яғни иісі бірдей скрабпен қоса жуынуға арналған гель түрін қолдансаңыз тіптен керемет.

Үй жағдайында бетті күту

1. Қиярмен бетті ағарту маскасы. Қиярды тазалап, үккіштен өткіземіз. Қиярдың ортасындағы жұмсақ жерінен алып, шай қасық лимон шырыны мен жарты ас қасық қаймақ қосып, араластырамыз. Дайын болған масканы бетке жағып, 15минутқа қалдырып, бетті жуамыз.

2. Лимон мен қаймақтан бетті ағарту маскасы. Қою керемет ас қасықпен қаймақ түрін алып, ас қасық лмион шырынын қосамыз. Араластырып, бетке жағып, 15минуттан соң сумен жуамыз.

3. Күріш арқылы маска жасау. Күрішті жұмсақ болғанша қайнатып, дайын болған соң, суытамыз. Сосын бетке жағуға болады. Немесе мұз формасына дайын болған күрішті салып, қатырып, мұз ретіндегі күрішпен бетті сүртуге болады. Бұдан соң міндетті түрде крем жағу қажет.

Материалдар massaget.kz сайтынан алынды.

БІЛГЕНГЕ МАРЖАН

ӘЛЕМДЕГІ ЕҢ ҮЛКЕН КІТАПХАНА

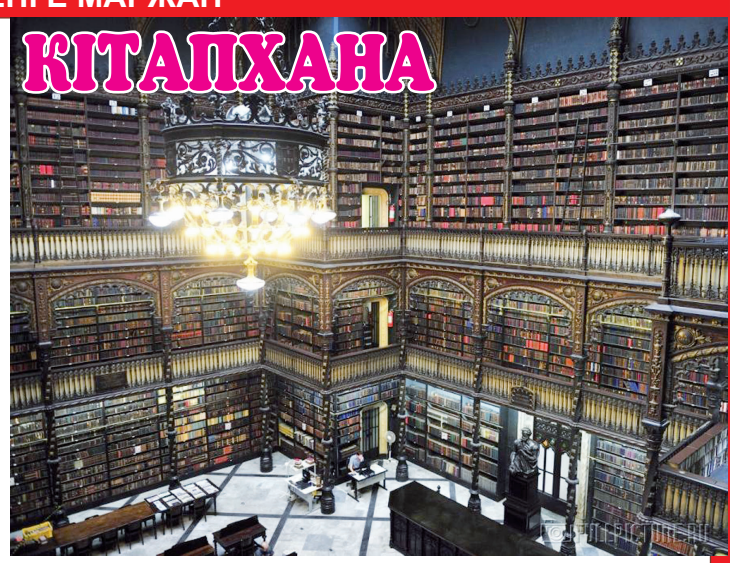

Әлемдегі ең үлкен кітапхана АҚШ Конгресінің кітапханасы, ол Вашингтон қаласында орналасқан. Кітапхана қоры – 470 тілде жазылған 155 миллионнан астам кітапты құрайды. Сонымен қатар, кітапханада түрлі қолжазбалар, аудиожазбалар мен фильмдер бар. Ғимарат оқырмандарды өзінің сәулетімен және бірегейлігі мен қызықтырады.

Мұнда мектептен бастап, үкіметтік ұйымдарға арналған әдебиетке дейінгі, әр түрлі сипаттағы оқулықтар көп. Кітапханада 18 оқу залы бар, олар күніне 1500-ге жуық келушілерді қабылдай алады. Жыл сайын бұл мекемеге шамамен 1.7 миллион оқырман келеді, ал қызметкерлер саны 3600 адамды құрайды. Кітапхананың құрылу тарихы. Мекеме 1800 жылы 24 сәуірде АҚШ астанасы Вашингтон болған кезде құрылды. Бірінші қорды құруға үлкен сома бөлінді (сол кезде): 5 мың доллар. Кітапхана 15 жыл бойы үздіксіз жұмыс істеді. Алайда соғыс кезінде кітапхана қирап қалды. Барлық құнды қағаздар өртеніп, кітапхана қорынан айырылды. Соғыс аяқталғаннан кейін бұрынғы Президент Томас Джефферсон өз кітап колекциясын 24 мың долларға сатты. Осылайша кітапхананың қайта жандануы басталды. Бірақ бұл ұзаққа созылмады, өйткені 1851 жылы кітапханада шыққан өрт кітаптардың көп бөлігін жойды. Сондықтан қалпына келтіруді басынан бастауға тура келді.

Кітапхана қорының толығуы. XIX ғасырда АҚШ үкіметі "мемлекетте жарияланған кез-келген кітаптың кем дегенде бір данасынан кітапхана қорына тапсырылуы керек" деген заң шығарды. Кітапхана күн сайын 15 мың кітапқа толығып отырады.

Құрылтайшы "АЛМАТЫ-БОЛАШАҚ" АҚ

Баспахана директоры Бақберген ТҮКІБАЕВ

Бас редактор Айтақын БҰЛҒАҚОВ

Редакция алқасы:
Сарби ӘЙТЕНОВА – редактордың орынбасары
Карина ПФАЙФЕР – тілші
Ардагүл ӘСКЕРБЕК – тілші

Кезекші редактор: А. ӘСКЕРБЕК

Алатау
Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.
Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Офсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42;
E-mail: alatau_offset@mail. ru, www.alatau.kz@mail. ru
Сайты: alatau_gazeti

Газет 07.08.2000 жылдан бастап шығады.

Таралымы 3554
Тапсырыс № 680
Индекс 15534